

FOLKISTA PUNKKIIN

Vaihtoehtoja seurakuntien musiikilliseen antiin – uusia sovituksia hengellisistä kappaleista.

Mikael Hernesniemi – Eero Salonlahti
Opinnäytetyö, syksy 2013
Diakonia-ammattikorkeakoulu
Diak Etelä, Kauniainen
Sosiaalialan koulutusohjelma
Kristillisen lapsi- ja nuorisotyön suuntautumisvaihtoehto
Sosionomi (AMK) + kirkon nuorisotyönohjaajan virkakelpoisuus

TIIVISTELMÄ

Hernesniemi Mikael, Salonlahti Eero. Folkista punkiin – Vaihtoehtoja seurakuntien musiikilliseen antiin – uusia sovituksia hengellisistä kappaleista. Diak Etelä, Kauniainen, syksy 2013, 38 sivua, CD-tallenne, nuottivihko.

Diakonia-ammattikorkeakoulu, Sosiaalialan koulutusohjelma, Kristillisen lapsi- ja nuorisotyön suuntautumisvaihtoehto, Sosionomi (AMK) + kirkon nuorisotyönohjaajan virkakelpoisuus

Opinnäytetyömme tarkoituksena on antaa esimerkkejä rock-musiikkityylin toteuttamiseen seurakunnissa ja erilaisissa kristillisissä yhteisöissä. Työ antaa kanttoreille, nuorisotyöntekijöille, muiden musiikin parissa työskenteleville ja myös innokkaille musiikinharrastajille mahdollisuuksia tuottaa monipuolisia sovitusratkaisuja hengellisistä kappaleista omissa seurakunnissaan. Opinnäytetyö antaa laajan kuvan rock musiikkityylin kehityksestä ja esimerkin niiden soittamiseen pienellä orkesterilla CD-tallenteen avulla. Työ pyrkii laajentamaan seurakuntien musiikkielämää vaihtoehtona vanhoihin tuttuihin tyyliin.

Pyrimme osoittamaan, että musiikki hengellisyyden ilmentäjänä on muuttunut rajusti vuosien varrella ja tulee muuttumaan tulevaisuudessa. Emme kuitenkaan pyri ajamaan alas nykyistä kirkkomusiikkia vaan toiveemme olisi, että musiikki kirkoissa voisi olla entistä rikkaampaa tulevaisuudessa.

Työ toimii ennen kaikkea innoittajana. Musiikki on yksi keskeisimmistä asioista hengellisessä toiminnassa. Sitä se on myös ihmisen elämässä. Musiikkia ei pidä rajata turhan tiukasti, vaan jokaisen on saatava sitä oman mieltymyksensä mukaan. Sen täytyy antaa ilostuttaa, luoda uutta ja parantaa. Musiikki on väline pukea asioita sanoiksi ja tunteiksi. Tästä ilosta on tämä opinnäytetyö syntynyt.

Asiasanat: musiikki, osallisuus, nuorisotyö, seurakunta

ABSTRACT

DIACONIA UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES - KAUNIAINEN

Hernesniemi Mikael, Salonlahti Eero. From folk to punk – Alternatives for the music in parishes. New adaptations of spiritual songs. Diak Etelä, Kauniainen, Autumn 2013. Languages: Finnish. 38 pages, CD recording, notebook. Diaconia University of Applied Sciences. Degree programme in Social Services, Option in Christian Youth Work. Degree: Bachelor of Social Services.

The purpose of our final exam is to give examples for using different rock music genres in parishes and Christian organizations. This thesis will give cantors, youth workers, people who work with music and also eager amateurs chances to create wide-ranging adaptations from Christian songs in their parishes. Our thesis has a wide point of view to rock music genre and by CD record and notebook it will give an example how to play that with a small orchestra. Work is aiming to expand music life and give alternative choice for an old familiar music styles in parishes.

We are trying to proof, that spiritual music has been changing a lot during the years and it will continue to change. We are not trying to replace the church music, but to make the music in churches more diverse in the future.

Above all, our work will act as an inspirer. Music is a one of the vital parts in spiritual activity and also in human life in general. Spiritual music shouldn't be defined too strictly, because everyone needs music for own taste. Music should be let to make us happy, to make us create new and heal us. Music is an instrument of putting things into words and emotions. From this joy this thesis has been done.

Key words: music, inclusion, youth work, parish

1 JOHDANTO	5
2 KIRKKOMUSIIKIN HISTORIA.....	7
2.1 Kirkkomusiikin varhainen historia	7
2.2 Gregoriaaninen kirkkolaulu.....	8
2.3 Lutherin vaikutus kirkkomusiikkiin	9
2.4 Virsikirja.....	10
2.5 Kirkkomusiikki 1900-luvulla	13
2.6 Suomigospelin ensiherket.....	13
3 MUSIIKIN MERKITYS SEURAKUNNAN TOIMINNASSA.....	16
3.1 Musiikin vaikutus ihmiseen	16
3.2 Musiikin merkitys jumalanpalveluksessa	17
3.3 Musiikki seurakuntien nuorten toiminnassa	19
3.4 Osallisuus.....	21
4 OPINNÄYTETYÖN TAVOITTEET.....	24
4.1 Uusia näkökulmia	24
5 OPINNÄYTETYÖPROSESSIN KUVAUS	26
5.1 Heittäytyminen prosessiin.....	26
5.2 Tutustuminen samankaltaisiin teoksiin	27
5.3 Opinnäytetyöprosessi, levyn suunnittelu ja kappaleiden äänitys	28
5.4 Kappaleiden ja musiikkityylin esittely	29
5.5 Nuottikirjan suunnittelu ja valmistelu	34
5 PROSESSIN ARVIOINTI	35
5.1 Johtopäätökset	35
5.2 Jatko-toimenpiteet	37
LÄHTEET	39
LIITTEET	41

1 JOHDANTO

Produktimme tavoite on saada nuoret juurtumaan osaksi seurakuntaa mielekkään musiikkitoiminnan kautta. Kyse on vahvasti osallisuudesta – yhteistyöstä ja vuorovaikutuksesta. Musiikki on siihen oiva työkalu. Nuorten ääni on saatava kuulumaan seurakunnassa, myös musiikkivalinnoissa. Kokemuksemme pohjalta voimme sanoa, että ne nuoret, jotka ovat kiinnostuneita yhdessä soittamisesta ja bänditoiminnasta, lähtevät helpommin mukaan silloin, kun seurakunnassa käytetään nuoren omaan musiikkimakuun perustuvia musiikkiratkaisuja.

Opinnäytetyömme tavoite on avartaa seurakuntien työntekijöiden näkemystä siitä, miten rock-musiikkityyliä voidaan käyttää erilaisissa hengellisissä toiminnoissa. Opinnäytetyön tarkoitus on rohkaista seurakunnan työntekijöitä kokeilemaan rock-musiikin alta paljastuvia mahdollisuuksia niin seurakunnan musiikkielämässä kuin muussakin hengellisessä toiminnassa.

Musiikki on ihmiselle kokonaisvaltainen kokemus. Mielestämme musiikin käyttö seurakunnissa on usein kapeakatseista. Edelleenkin jotkin tyylilajit ovat saaneet turhaan huonon maineen seurakuntalaisten keskuudessa siksi, että muutama musiikintekijä on tuonut tyylilajiin tietyn sivujuonteen. Esimerkiksi rock-musiikista tulee monille mieleen sex, drugs and rock'n roll -tematiikka, metallimusiikista saatananpalvonta, nykyajan popmusiikista alastomuus ja valta tai reggae-musiikista huumeidenkäyttö. Nämä kaikki ovat vain varjopuolia, joilla ei loppujen lopuksi ole mitään tekemistä itse musiikin kanssa.

Halusimme tehdä opinnäytetyöhömme konkreettisen produktin. Produkti on CD, jossa on rock-tyylisiä sovituksia hengellisistä lauluista ja virsistä. CD:llä on yksi kappale edustamassa jokaista valitsemaamme tyylisuuntaa. Lisäksi on nuottivihko, josta toteutimme yhden täydellisen partituurin. Toteutimme vain yhden partituurin, sillä jokaisen kappaleen nuottimisessa olisi ollut kohtuuton työmäärä opinnäytetyöksi. Vihossa on muista kappaleista sanat ja tyylilajin esittely.

Tarkoituksenamme on antaa esimerkkejä ja inspiraatiota musiikin sovittamisessa kanttoreille ja muille musiikin parissa työskenteleville. Lisäksi haluamme seurakuntaan mukaan nuoria, jotka olisivat innostuneita monipuolisesti musiikista ja musiikkiin liittyvästä intohimosta. Tämä tuotos on tarkoitettu niille, jotka haluavat toteuttaa itseään musiikillisesti seurakunnassaan, luoda uudenlaista musiikkia, soittaa ja laulaa iloiten, ja viedä eteenpäin myös musiikin ilosanomaa. Toivomme, että tämä produkti tuo uutta musiikillista näkökulmaa seurakuntiin.

Kirjoja, joissa on sovitettu uudella tavalla hengellisiä lauluja ja virsiä, on tehty ennenkin. Mielestämme niiden sovitukset eivät kuitenkaan ole tarpeeksi lähellä nuorten omaa maailmaa. Halusimme päästä lähemmäksi nuorten omaa kulttuuria, ja joissakin sovituksissa on tarkasti jäljitelty tietyn rockin alalajin edustajia.

Tarkoituksemme on myös tuoda opinnäytetyössämme esiin, miten tärkeä osa kirkollista perinnettä musiikki on. Musiikilla on aina ollut suuri merkitys kirkossa. Ei ole täysin itsestäänselvyys, millaista musiikkia seurakunnissa käytetään. Jokaiselle ihmiselle musiikki näyttäytyy eri tavalla, erilaiset musiikkityylit ja musiikin sointi värittää ihmisen kokemusmaailmaa. Onkin ollut ilo huomata, että seurakunnissa on kasvavassa määrin otettu eri genret huomioon messuissa. Näin huomioidaan yksilöt ja pyritään rikastuttamaan seurakunnan musiikkielämää.

Opinnäytetyöraportin on tarkoitus tukea varsinaista produktia eli CD-levyä sekä nuottivihkoa. Raportissa käymme läpi, kuinka musiikki on muuttunut kirkossa. Musiikki, kuten moni muukin asia, on ollut kirkossa arka muutoksille. Kirkko on viime vuosikymmeninä huomattavasti pyrkinyt avautumaan myös maalliselle puolelle ja ottanut siitä mallia omaan musiikkiperintöönsä. Silti kirkko joutuu jatkuvasti tasapainoilemaan maallisen musiikin antaman esimerkin sekä kirkon julistavan sanoman välisellä nuoralla. Usein on käynyt niin, että molemmat osapuolet ovat pysyneet vain omissa leireissään. Pyrimme raportissamme hälventämään tätä rajaa. Kun tutkii kirkkomusiikin historiaa, huomaa, että tämä tasapainoilu on ollut olemassa alusta alkaen. Siksi esittelemme raportissamme kirkkomusiikin varhaisen historian, mitä musiikki on nykypäivän kirkossa, suomi-

gospelin ensihetket, jumalanpalvelusmusiikin sekä erityismessut.

Pyrimme opinnäytetyöllämme myös muuttamaan ennakoluuloa rock-musiikkia kohtaan. Rock-musiikki on usein helposti lähestyttävää tunnusomaisten merkkien vuoksi – rock-musiikissa on melodiaa, kitarataituruutta ja sähköistä pauketta. Nuoret aloittavat monesti musiikin harrastuksensa juuri rockista. Pyrimme antamaan mahdollisuuden seurakuntien työntekijöille, kanttoreille ja nuorisotyön ohjaajille, sekä nuorille itsellensä rohkeasti kokea rock-musiikin kauniit ja monisyiset eri puolet omassa hengellisessä musiikkielämässään. Niin kuin Martti Lutherin vaikutuksesta saatiin uudistusta kirkkomusiikkiin 1500-luvulla, haluamme mekin puhalttaa raikkaita tuulia kirkkomusiikin kehitykseen. Emme halua missään nimessä vaatia perinteisen kirkkomusiikin lakkauttamista, mutta musiikin käyttöön toivomme monipuolisuutta seurakunnissa.

2 KIRKKOMUSIIKIN HISTORIA

2.1 Kirkkomusiikin varhainen historia

Kirkkomusiikin perusidean katsotaan olevan jumalanpalvelusmusiikissa. Hengellinen musiikki myös mielletään musiikiksi, jota lauletaan kirkkorakennuksissa. Monesti se myös rajataan laulettujen tekstien perusteella (Pajamo & Tuppurainen 2004, 11.)

Jo varhaisissa kristinuskon vaiheissa on ilmennyt vastustusta musiikilliselle rikaudelle. Koska kristinusko syntyi keskellä kreikkalais-roomalaista kulttuuria, se sai musiikillisia vaikutteita muualtakin kuin juutalaisuudesta. Varhaiset kristityt suhtautuivat kuitenkin epäluuloisesti pakanalliseksi miellettyyn musiikkiin. Kirkkoisä Augustinus (345–430) pelkäsi musiikin kauneuden johtavan ajatukset pois Jumalasta. Sen vuoksi monet kirkkoisät eivät hyväksyneet soittimien käyttöä

kristillisessä jumalanpalveluksessa. Keskeisen sijan kirkossa saivat tekstien kantilointi eli puhelaulu ja muu säestyksetön laulu, jonka muodot ja sävelmät rikastuivat vuosisatojen kuluessa (Haapasalo, Lauerma, Nissinen, Suikkanen 2004, 17.)

Laulaminen on alusta asti kuulunut kristittyjen kokoontumisiin. Alkuaan laulu oli pääasiassa psalmien ja muiden raamatuntekstien laulamista. Ei kuitenkaan tiedetä varmasti, oliko kyse yhteislaulusta (Haapasalo ym. 2004, 28). Alkuseurakunnan aikaan synagogissa tapahtuvaa laulantaa ei mielletty kirkkomusiikiksi. Laulanta oli kiinteä osa alkuseurakunnan toimintaa. Seurakunta kokoontui aluksi joka päivä koteihin yhteisille aterioille tai temppeliin rukoilemaan. Laulu oli synagogissa puhelaulua ja perustui yksinkertaisiin melodioihin. Kirkkomusiikin synnyn voi ajoittaa siihen, kun sanajumalanpalvelus ja ehtoollinen yhtyivät, jolloin laulun osuus korostui ja lisääntyi. (Erkkilä, Tuovinen, Tuppurainen 2003, 74.)

Joskus puhutaan, että on olemassa ”oikeaa” tai ”väärää” musiikkia. Jaottelu voi olla ymmärrettävä, mutta osittain virheellinen. Esimerkiksi virsikirjassa sulautuu yhteen rikas tyylilajien kirjo, joka jakaantuu yli tuhannen vuoden ajanjaksolle. Vanhinta ainesta on gregoriaaninen laulu, joka perustuu erityisiin kirkkosävelleihin ja jonka juuret palautuvat varhaiskirkon aikaan, mahdollisesti jopa Vanhan Testamentin jumalanpalvelukseen. Nuorinta ainesta edustaa esimerkiksi moderni suomalainen gospel, joka perustuu duurin ja mollin vaihteluun ja jonka juuret ovat Afrikasta Pohjois-Amerikkaan kuljetettujen orjien hengellisissä kokoontumisissa. Virsikirjan sävelmaailman taustalla on lännen kirkko ja erityisesti suomalaisen perinne. (Kirkkohallitus 2009, 105)

2.2 Gregoriaaninen kirkkolaulu

Kun Rooman valtakunnassa kristinuskosta tuli valtionuskonto, lähetystyö helpottui ja kirkkomusiikki levisi laajalti, jolloin myös uusia sävellyksiä syntyi. 600-

luvulla lauluja oli jo niin paljon, että sävellyksiä täytyi koota yhteen. Näihin aikoihin paavi Gregorianus Suuri aloitti kirkkomusiikin yhtenäistämisen, jolloin syntyi ns. gregoriaaninen kirkkolaulu, joka on yksiäänistä ja säestyksetöntä laulua. Laulun tärkeimmässä osassa on teksti. (Erkkilä ym. 2003, 41) Yhtenäistämistä ja sävelkulun muistamista helpotti nuottikirjoituksen keksiminen. Syntyi messukirjoja, jotka toimi lähes muuttumattomana läntisen kirkon jumalanpalveluselämän runkona aina 1500-luvulle.

2.3 Lutherin vaikutus kirkkomusiikkiin

Uskonpuhdistus 1500-luvulla vaikutti kirkkomusiikkiin merkittävästi. Sveitsin reformaattorit suhtautuivat epäilevästi: Ulrich Zwingli (1484–1531) luopui siitä jumalanpalveluksessa kokonaan, ja Jean Calvin (1509–1564) salli vain yksiäänisen laulun. Martti Luther (1483–1546) sen sijaan rakasti musiikkia ja piti sitä Jumalan luomislahjana. Hänen mielestään musiikki synnytti iloa, virkisti ja lohdutti ihmistä ja oli paras keino Perkeleen karkottamiseen (Haapasalo ym. 2004, 18).

Lutherin uskonpuhdistuksen myötä kirkkomusiikki tuli monipuolisemmaksi, vaikkakin katolilainen gregoriaaninen kirkkolaulu säilytti oman paikkansa. Virsiä laulettiin kansan omalla kielellä, sävellettiin moniäänisiä lauluja ja passioita (Erkkilä ym. 2003, 50). Kirkoissa järjestettiin hengellisiä konsertteja, jotka säestettiin uruilla. Aluksi urkujen tehtävä oli soittaa pienet väli- ja alkusoitot, välillä lauluääniä tukien, mutta uskonpuhdistuksen myötä alkoi syntyä monimuotoisia urkuvirsiä (Pajamo & Tuppurainen 2004, 119.)

Kirkkomusiikin saapuminen Suomeen tapahtui samalla, kun kristinusko rantautui tänne. Lähetyssaarnaajien ja jumalanpalvelusten mukana maahan tuli katolisen kirkon gregoriaanista laulua, jonka muodot, sisällöt ja sävelkieli poikkesivat radikaalisti esikristillisen aikamme musiikista (Haapasalo ym. 2004, s 20.)

2.4 Virsikirja

Virrellä on pitkä historia ja sen on muotoutunut hitaasti kirkon musiikkiperinteen tärkeimmäksi vaikuttajaksi. Vanhassa Testamentissa on ylistyslauluja ja psalmeja. Antiikin Kreikassa laulut muotoiltiin runomittaan ja riimeiksi, jolloin niistä tuli helpommin muistettavia ja laulettavia. Keskiajalle tultaessa nuottikirjoitus helpotti sävelmien muistamista. Virallisesti virsi mielletään kirkolliskokouksen hyväksymäksi runomittaan tehdyksi säkeistölauluksi. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko i.a.)

Martti Lutheria pidetään evankelisen virren isänä ja usein ajatellaan, että virsi syntyi luterilaisen uskonpuhdistuksen myötä. Tämä on osaltaan totta, mutta luterilaisella virrellä oli muitakin vaikuttajia. Yksi merkittävämpiä oli 1400-luvulla syntynyt Böömin veljien liike. Liikkeen taustalla oli Jan Hus, joka vuonna 1415 poltettiin kerettiläisenä. Ensimmäisen virsikirjansa Böömin veljet julkaisivat jo vuonna 1501, mikä oli noin kaksikymmentä vuotta ennen kuin luterilainen virsikirja toimitettiin. Virsikirjassamme on yhä muutamia Böömiläisten tekemiä sävelmiä. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko i.a.)

Luther opetti kansalle kristinuskon keskeisiä asioita virsillä. Opetukset muotoiltiin lauluiksi, joita usein laulettiin tutuilla sävelmillä. Tämä keino oli tehokas. Tästä sanotaankin, että Luther sai ihmisiä pois katolisesta kirkosta enemmän lauluillaan kuin monilla saarnoillaan ja kirjoituksillaan. Kansa piti laulamisesta ja viihtyi osaltaan tämän vuoksi uudessa liikkeessä. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko i.a.)

Miksi ryhdyimme tällaiseen projektiin? Niin kuin Martti Lutherin vaikutuksesta saatiin uudistusta kirkkomusiikkiin 1500-luvulla, haluamme mekin puhalttaa raikaita tuulia kirkkomusiikin kehitykseen. Emme halua missään nimessä vaatia perinteisen kirkkomusiikin lakkauttamista, mutta haluaisimme musiikin käyttöön monipuolisuutta seurakunnissa.

Lutherilla oli hyviä syitä kehittää virren käyttöä. Yksi oli hänen omat käsityksensä musiikin tarpeesta Jumalan luomakunnassa. Lutherin mukaan musiikki on luotu maailmaan ja Jumala on siinä läsnä. Musiikki ei hänen mukaansa ole pelkkä elementti esimerkiksi kirkossa, vaan palanen Jumalaa ylistävää luomakuntaa. Luther muodosti virrestä täysin uudenlaisen merkityksen. Hänen tuotannossaan ovat yhtä lailla samat veisun käyttötarkoitukset, kuin ne jotka voimme nähdä Raamatun ylistyslauluissa ja psalmeissa, ja jotka kertautuvat uskonpuhdistuksen jälkeisten vuosisatojen luterilaisessa kirkossa. Virsikirjaa hyödynnetään Lutherin esimerkin mukaan messuissa, kasvatuksessa, julkisissa ja henkilökohtaisessa hengellisessä elämässä. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko i.a.)

Ensimmäinen suomalainen virsikirja painettiin vuonna 1583. Kirjan teki Jacobus Petri Finno. Sitä painettiin kuitenkin niin vähän, ettei kaikille halukkaille sitä riittänyt. Finnon virsikirjassa oli 101 virttä, joiden tekstit painottuvat kirkkovuoden juhliin. Se ei ole minkään virsikirjan käännös, vaan virret ovat kerätty eri lähteistä, muun muassa Agricolan teoksista, saksalaisista, latinalaisista ja Finnon itse tekemistä teoksista. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko i.a.)

Kun Finnon virsikirjan painos oli loppunut, eikä uutta painettu, tilalle tuli täysin uusi, Hemminki Maskulaisen virsikirja vuonna 1605. Virsikirjassa oli mukana kaikki Finnon keräämät virret ja lisäksi oli tullut 141 uutta virttä. Uudessa virsikirjassa oli enemmän Raamattu-, psalmi- ja evankeliumivirsiä, jotka toivat monipuolisempaa aineistoa jumalanpalveluksia varten. Nykyisessä virsikirjassamme on vieläkin kuusitoista Maskulaisen kirjoittamaa virttä. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko i.a.)

Vuonna 1701 painettu virsikirja oli Uusi Suomenkielinen Virsikirja, joka tunnetaan nimellä ”vanha virsikirja”. Se syntyi kun Ruotsissa alettiin uudistaa virsikirjaa. Suomi oli tuolloin osa Ruotsin valtakuntaa. Virsien lukumääräksi tuli 413, joka sisälsi suurimmaksi osaksi Hemminki Maskulaisen ja Jacobus Petri Finnon valitsemia virsiä. Virsikirjassa oli myös mukana useita liitteitä kuten kuvaus Je-

rusalemin hävityksestä, Lutherin Vähä Katekismus ja Ajan-Tieto, joka kuvasi maailmanhistoria tärkeimmät tapahtumat maailman luomisesta nykypäivään saakka. Virsikirja oli käytössä miltei kaksi vuosisataa. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko i.a.)

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ensimmäinen virsikirja ilmestyi vuonna 1886. Sitä olivat työstämässä Suomen tuon ajan merkkimiehet Elias Lönnrot ja Johann Ludvig Runeberg. Ajatus kokonaan uudesta virsikirjasta hylättiin, koska vanha virsikirja oli suurelle osaa ihmisistä niin kallisarvoinen ja korvaamaton. Vanhat virret olivat sivistyneille ihmisille liian kaunistelemattomia ja suorasukaisti ilmaistuja, joten sitä pidettiin brutaalina. Lisäksi siinä oli paljon virheitä ja vanhentunut kielellisesti. Päätettiin, että virsikirjan virret vain uudistetaan varovasti ja virsiä lisätään. Virsiä oli lopulta 536. Ensimmäistä kertaa virsikirjaan painettiin myös virsien sävelmät. Uuden virsikirjan saaminen vanhan virsikirjan tilalle aiheutti kovasti kritiikkiä, mutta monien vaiheiden kautta kirkolliskokous hyväksyi sen lopulta. Uudistaminen oli vaikeaa, mistä kertoo se, että prosessi kesti lähes 60 vuotta. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko i.a.)

Koska uuteenkaan virsikirjaan ei oltu tyytyväisiä, alettiin pian tehdä uutta. Uusi virsikirja otettiin käyttöön vuonna 1938 ja se otettiin paljon paremmin vastaan, koska se sisälsi eri herätysliikkeiden virsiä, joita olisi kaivattu jo edelliseen versioon. Uuden virsikirjan virsiä laulettiin myös jumalanpalveluselämän ulkopuolella omissa hartauskokouksissa. Virsikirjaan otettiin käyttöön vuonna 1963 lisävihko, jolloin virsimäärä nousi jo 679 virteen (Suomen evankelis-luterilainen kirkko i.a.)

Nykyinen käytössä oleva virsikirja hyväksyttiin kirkolliskokouksessa vuonna 1986 ja siinä on 632 virttä. Sisältö on kansainvälistynyt ja ekumeenistunut. Kirjassa on virsiä monista eri maista, joista ei aikaisemmin ole ollut virsiä suomalaisessa virsikirjassa. Myös englanninkielisten virsien osuus on kasvanut. Kenties merkittävin muutos on sävellysten tyylilajeissa. Virsissä on negrospirituaaleja, anglosaksisia hengellisiä melodioita ja nuorisomusiikin hengellisiä sävelmiä

sekä hiukan taidemusiikkia käyttäviä koraaleja (Suomen evankelis-luterilainen kirkko i.a.)

2.5 Kirkkomusiikki 1900-luvulla

1900-luvulle tultaessa virsiin oli saatu uutta väriä, kun tuli uusia rytmejä. Haluttiin pois oopperan tuomasta maallisesta sivumausta ja palata takaisin siihen mistä kirkkomusiikissa oli alun perin kysymys eli sanomaan. Silloin syntyi uusklassismi, joka pyrki pois jälkiromantiikan ajan loistosta ja pyrki musiikillisesti pyhään yksinkertaisuuteen (Erkkilä ym. 2003, 55.)

1900-luvun lopulla kirkkomusiikissa on valtaa ottanut taidemusiikista tuttu post-modernismin suuntaus, jossa päähuomio on melodioissa, yksinkertaisessa rytmissä. Musiikki on näin ollen helpommin lähestyttävää ja se on suuremmalle osalle ihmisistä miellyttävämpää musiikkia. Nykyään uudistunut kirkkojärjestys ja käsikirja tarjoavat mahdollisuuden uusien tyylien mukaan tuloon (Erkkilä ym. 2003, 58.)

1960-luvulla saapui Saksasta yhteislauluperinnettä edustavia hengellisiä lauluja, jotka juurtuivat myöhemmin osaksi seurakuntien nuorten toimintaa (Maukonen 2005, s 157). Yhteislaulu perinnettä edustaa parhaiten punainen Nuorten Veisukirja. Veisukirjan uusin painos ilmestyi vuonna 2010 ja siinä on 130 laulua. (www.evl.fi)

2.6 Suomigospelin ensihetket

Kerromme nyt ensimmäisestä gospelyhtyeestä Suomessa. Pro Fide – yhtyeen tarina on osa sitä kirkkomusiikin muutosta, joka on ollut havaittavissa koko kirkon olemassa olon ajan. Pro Fiden jälkeen Suomeen on syntynyt todella

paljon erilaisia gospelyhtyeitä. Kaikki gospelyhtyeet tuovat oman erilaisen näkemyksensä siitä, kuinka hengellisyyttä voi ilmaista musiikilla. Enää ei taida olla ainuttakaan musiikkityyliä, jota ei olisi kokeiltu gospelmusiikin yhteydessä.

Pro Fide -yhtyeestä kertova kirja ”Tie auki on” kertoo erään tapauksen Mynämäeltä vuodelta 1966. Siellä oli seurakuntaharjoittelussa Kauniaisten Raamatuntutuopistolta Heikki Haataja. Hänellä oli erikoinen idea: pitäisi koota bändi, joka soittaisi evankelioivaa hengellistä musiikkia. Mistä tuo ajatus syntyi, sitä hän ei vielä kukaan osaa selittää. Yhtenä vaikuttajana olivat senaikaiset rautalankabändit. Kukaan ei ollut keksinyt yhdistää rautalankaa ja hengellistä sanomaa – suoranaisia esikuvia ei siis ollut. Oliko kyse johduksesta? Jumalan antamasta työnäystä? (Huttula 1986)

Mynämäellä Heikki Haataja aloitti työn tuollaisen bändin perustamiseksi. Hän itse soitti kitaraa, ja kiertäessään esittelemässä seurakunnassa kesätoimintaa, hän kyseli oppikoululaisista soittotaitoisia. Bändi saatiin kasaan, ja seurakuntatalolla alkoi ankara harjoittelu. (Huttula 1986)

Turkuun asti tihkui tietoja Mynämäellä syntyneestä yhtyeestä, joka esiintyisi elokuussa nuortenillassa. Se oli niin uutta, että sitä piti lähteä katsomaan. Uteliassa vieraissa oli kolme nuorta miestä, kavereita tietysti, veljekset Matti ja Tuomo Vanhanen sekä Hannu Nyman. Vanhaset tunsivat Haatajan entuudestaan. Vaatimattomasta tasostaan huolimatta mynämäkeläisten yhtye teki turkulaisiin vieraisiin vaikutuksen. (Huttula 1986)

Pro Fiden matka alkaa Mynämäeltä, seurakunnan nuortenillassa esiintyneen kitarayhtyeen herättämästä oivalluksesta (Huttula 1986, 8). Pro Fide on ollut Suomalaisen gospelin pioneeri. Tuosta pienimuotoisesta toiminnasta on nykyään kasvanut valtava nuorisokulttuuri kirkon sisälle. Suomessa esimerkiksi järjestetään pohjoismaiden suurin gospelmusiikin tapahtuma Maata Näkyvissä. Gospelilla on varmasti ollut valtava merkitys siihen, että kirkkomusiikki on saanut aivan uusia piirteitä ja kysyntä uudentylaiselle musiikille kirkossa on kasvanut.

2.7 Erityismessut

Erityismessu on tietyn musiikkityylin ympärille rakennettu jumalanpalvelus. Messussa on teema, joka poikkeaa perinteisestä jumalanpalveluskaavasta. Musiikilla on iso rooli teemamessuissa. Erityismessuja alettiin pitää maailmalla 1960-luvun uudistushenkisellä aikakaudella. Samoihin aikoihin niitä alkoivat Suomessa järjestää myös Lasse Mårtenson ja myöhemmin Jaakko Löytty. 1980-luvun alussa Pekka Simojoki ja Anna-Mari Kaskinen toivat messuihin afrikkalaisia rytmejä. (Heino 1996, 69)

Nykyään suosituin erityismessu on Tuomasmessu. Messussa on käytössä oma laulukirja. Virsien sovitukset ovat orkesterin päätettävissä, ja tyyllilajeina on kuultu kaikenlaista on aina jatsista irlantilaiseen musiikkiin. (www.tuomasmessu.fi i.a.)

Erityismessujen määrä on hurjassa kasvussa nykypäivän messukulttuurissa. Kiinnostus kristinuskoon voi näkyä tapana osallistua erityismessuihin. Erityismessuihin sisältyy jo monia eri musiikillisia tyyllilajeja, kuten esimerkiksi rock, pop, dance ja tango. Yksi suosituimpia on metallimessu, joka järjestettiin täydelle Helsingin Tempeliaukion kirkolle ensimmäisen kerran vuonna 2006 (www.metallimessu.com i.a.).

Erityismessujen suuri kävijämäärä kertoo, että ihmiset kaipaavat jumalanpalveluselämään uusia tuulia. Jotkut kaipaavat hiljaisuuden retriittejä ja perinteisiä päiväjumalanpalveluksia oman hengellisen elämän tueksi. Näyttää siltä, että yhtä lailla ihmiset kaipaavat myös musiikillisia vaihtoehtoja perinteisen kirkkomusiikin sijaan. Erityismessuissa on vaarana, että ulkoisten tekijöiden nostaminen pääasialliseksi kriteeriksi unohduttaa messun tärkeimmän sisällön. Tarkoitus olisi kuitenkin viedä sanoma eteenpäin myös niille, jotka sitä eivät perinteisistä messuista ole löytäneet.

3 MUSIIKIN MERKITYS SEURAKUNNAN TOIMINNASSA

3.1 Musiikin vaikutus ihmiseen

Alun alkaen musiikki on syntynyt ihmisten tarpeesta ilmaista iloaan ja suruaan. Musiikin kautta ihminen ilmaisee rakkautta, iloa, inhoa, vihaa, pelkoja ja suruja. Se on auttanut ihmistä hädän hetkellä kestämaan vaikeuksia ja yksinäisyyttä, kiihottanut tunteita, luonut ja muuttanut yhteiskunnan kulttuuria. (Ahonen, 1993).

Musiikin terveydelliset vaikutukset huomattiin kaksisataa vuotta sitten. Musiikin huomattiin vaikuttavan muun muassa ihmisen verenpaineeseen. Verenkierron havaittiin hidastuvan kuunneltaessa rauhallista, melankolista musiikkia ja vilkastuvan kuunneltaessa stimuloivaa musiikkia. Nykyisin tiedetään, että musiikki vaikuttaa muun muassa hengitykseen, pulssiin ja lihasjännitykseen. Erilaiset rytmitaajuudet liittyvät eri tietoisuus- ja tajunnantasoille, ne liittyvät mielentiloihin ja luovuuteen. Musiikin kautta syntyvä mielihyvä lisää ihmisen elimistössä endorfiineja, jotka lisäävät ihmisen hyvänolon tunnetta. Se vähentää stressiä ja ahdistuneisuutta ja sitä kautta välttää negatiivisia tunnereaktioita. (Ahonen, 1993)

Musiikki voi vaikuttaa monin tavoin ihmisen psyykeen. Terapiassa sitä käytetään muun muassa nostamaan tietoisuuteen arkoja asioita, jotta ne voitaisiin työstää läpi. Musiikki vahvistaa itsetuntoa, ja sen avulla ihminen voi kehittää vuorovaikutustaan ja hyvänolon tunnettaan. Ihminen voi saavuttaa piilotajunnantasonsa musiikin avulla ja siten parantaa omien sisäisten prosessiensa läpikäymistä, nostaa ne tajunnantasolle, jolla omat tuntemukset ovat. (Ahonen, H 1993)

Musiikkia voi soittaa, laulaa tai kuunnella yksin, mutta musiikillinen kokemus on perimmältään yhteisöllinen. Musiikki liittää yksilön kokemuksen yhteisön koke-

mukseen. Jokaisella yhteisöllä on musiikkia, joka luo yhteenkuuluvuutta. Musiikki on osa ihmisten yhteistä muistia. Se puhuttelee, jos sillä on yksilön kokemusmaailmassa "muistipaikkoja" tai kosketuspintaa. Kokemusten karttumisen myötä tämä kokemuspinta laajenee. Martti Luther runoili hengellisiä tekstejä tuttuihin sävelmiin, ja pelastusarmeija otti 1800-luvulla hengelliseen käyttöön aikansa englantilaisia iskelmiä. Näin helpotettiin ihmisten tietä jumalayhteyden kokemiseen (Haapasalo 2004, s 24.)

Musiikki vaikuttaa ihmisiin monin eri tavoin ja jokainen yksilö kokee musiikin eri lailla. Siksi me liputamme juuri mahdollisimman monipuolisen musiikin puolesta. Seurakunnan työntekijät eivät voi ennalta tietää, millainen musiikki on juuri sitä mitä seurakunta haluaa kuulla tai soittaa. Olisi hienoa, jos musiikin valitsemiin saataisiin oikeaa ja aitoa vuorovaikutusta. Lisäksi on virkistävää kokeilla uusia asioita. Jokin, joka nyt pelottaa saattaa kokeilemisen jälkeen ollakin valttavan hienoa. Niin myös musiikissa.

3.2 Musiikin merkitys jumalanpalveluksessa

Silloin Mooses ja israelilaiset lauloivat Herralle tämän ylistyslaulun: "Minä laulan ylistystä Herralle, hän on mahtava ja suuri: hevoset ja miehet hän mereen suisti! Herra on minun väkeni ja voimani, hän pelasti minut. Hän on minun Jumalani, häntä minä ylistän, minun isieni Jumala, hänen kunniaansa minä laulan." (2. Moos. 15:1-2).

Israelin kiitosvirren alku vastaa kysymykseen "Miksi virsi?" Virttä lauletaan, koska halutaan yhdessä kiittää Jumalaa ja kertoa muillekin, mitä hän on tehnyt, ja mistä kiitetään (Haapasalo 2004, s 27).

Soitinmusiikin vahvuutena jumalanpalveluksessa voidaan pitää ilmaisuvoimaa, joka ulottuu sanojen taakse. Parhaimmillaan soitinmusiikki vahvistaa, syventää, avartaa ja jopa täsmentää käsillä olevan jumalanpalveluksen sisältöä. Soitin-

musiikilla on myös huomattava käytännön merkitys jumalanpalveluksen toteuttamisessa. Seurakunta johdatellaan virsiin ja liturgisiin sävelmiin soitinten avulla ja samoin myös tuetaan seurakunnan laulua. Myös erilaiset esilaulosuudet ja liturgin sävelmät voivat edellyttää soittimellista johdantoa. Viime vuosina jumalanpalveluksissa, kuten Tuomasmessussa, on käytetty urkujen rinnalla aiempaa enemmän myös muita soittimia ja soitinyhtyeitä. Tämä antaa monia mahdollisuuksia käyttää seurakuntalaisten osaamista messun toteutuksessa (www.tuomasmessu.fi i.a.)

Luterilainen kirkko on paitsi sanan myös sävelen kirkko. Reformaatio liittyi kristilliseen vakaumukseen, jonka mukaan musiikki ilmiönä perustuu Jumalan luomistyön hyvyteen ja kauneuteen. Jumalan luomistyöstä syntyvät sointivärit, intervallit, harmonia ja rytmi. Ihmisen tehtävänä on luoda ja jalostaa niistä musiikkia ”Jumalan kunniaksi ja mielen rakennukseksi” (J. S. Bach). Psalmien kirjassa, Vanhan testamentin virsikirjassa, kehoitetaan ylistämään Jumalaa lauluin ja soittimin: ”Laulakaa Jumalalle, soittakaa hänen nimensä kunniaksi, ylistäkää häntä. Herra on hänen nimensä, iloitkaa hänen edessään!” (Ps. 68:5.) Myös Uusi Testamentti rohkaisee soittamaan ja laulamaan Herralle: ”Veisatkaa yhdessä psalmeja, ylistysvirsiä ja hengellisiä lauluja, soittakaa ja laulakaa täydestä sydäimestä Herralle” (Ef. 5:19). (Kirkkohallitus 2009, 103).

Jumalanpalveluksessa musiikin perimmäisenä tarkoituksena on kantaa Kristuksen evankeliumia ja antaa Jumalan sanalle soiva muoto. ”Antakaa Kristuksen sanan asua runsaana keskuudessanne. Opettakaa ja neuvokaa toisianne kaikella viisaudella ja laulakaa kiitollisin mielin Jumalalle psalmeja, ylistysvirsiä ja hengellisiä lauluja.” (Kol. 3:16.) (Kirkkohallitus 2009, 103). Koska jumalanpalvelus sisältää monenlaisia osia, myös musiikilliselle toteutukselle ja tulkinnoille avautuu monipuolisia mahdollisuuksia (Kirkkohallitus 2009, 103). Jumalanpalvelusten kirja rohkaisee myös messun vaihtuvien osien monipuoliseen musiikilliseen toteutukseen. Virret voidaan laulaa rikkaasti seurakunnan, kuoron ja soitinmusiikin mahdollisuuksia hyväksi käyttäen ja tarvittaessa myös korvata jollakin asiayhteyteen sopivalla musiikilla. Jumalanpalveluksen tekstit voidaan ”lu-

kea” musiikillisesti, jolloin musiikki kantaa ja elävöittää Jumalan sanan kuuluttamista seurakunnalle. (Kirkkohallitus 2009, 104)

Kirkkotilassa tai kirkollisen toimituksen yhteydessä mikä tahansa musiikki saat-
taa synnyttää yhteyttä ja pyhyyden kokemuksen. Tässäkin on kysymys tottu-
muksesta: suositut häämarssit, kuten Erkki Melatrinin Juhlamarssi näytelmästä
Prinsessa Ruusunen mielletään kirkkoon sopivaksi, kun taas Tähtien Sota -
elokuvan tunnusmusiikki jakaa vielä mielipiteitä. Avoimesti rienaavaa musiikkia
tuskin halutaan kirkossa esitettävän (Haapasalo 2004, 25).

Muistan erään messun, jossa olin itse soittamassa. Messussa oli erään lapsen
kaste, isosten siunaaminen ja pieni kappeli oli viimeistä penkkiä myöten täynnä.
Olimme kasanneet tilaisuuteen bändin ja urkumusiikki jätettiin kokonaan pois.
Soitimme kaikenlaista musiikkia, lainasimme jopa hevimetallin suurimmalta yh-
tyeeltä Metallicalta säveliä erääseen virteen. Messun jälkeen kaikki tulivat an-
tamaan erittäin hyvää palautetta ja monet sanoivat, että etteivät pitkään aikaan
ole olleet niin mukavassa ja rentouttavassa messussa. Uskon, että juuri musiik-
ki toi tilaisuuteen sellaista tunnelmaa, joka pääsi koskettamaan kaikkia uudella
tavalla ja se kokemus oli taatusti tekemisissä pyhyyden kanssa.

Äänilevymusiikki, yleinen meteli, koulujen päivänavauksien hiipuminen, maallis-
tuminen ja epävarmuus oman äänen kelpoisuudesta pitävät monien laulusuut
kiinni. Jokainen kuitenkin tuntee jonkin virren, joka herättää elämyksen tai muis-
ton (Haapasalo 2004, 70).

3.3 Musiikki seurakuntien nuorten toiminnassa

Jumalanpalvelus, kirkkokuorot, bändit, rippikoulu ja kaikenlainen muu musiikki
kuuluu olennaisesti seurakuntien musiikkitoimintaan. Seurakunnissa musiikin on
tarkoitus olla yhteisöllistä eikä esittävää. Musiikki lisää joukkoon kuulumisen
tunnetta ja vahvistaa kristillistä identiteettiä (Maukonen 2005, 160).

Seurakunnat tarjoavat matalan kynnyksen musiikkitoimintaa, johon kuka tahansa voi osallistua. Lähes kaikki nuoret harrastavat musiikkia, jos harrastamiseksi luetaan myös musiikin kuuntelu (Maukonen 2005, 159). Seurakunnan toimintaan osallistuu rippikouluiässä lähes koko ikäluokka, mutta miten heidät saisi innostettua pysyvästi mukaan toimintaan? Musiikki on merkittävä osa nuorisokulttuuria (mt., 156), ja produktimme pyrkii rakentamaan nuorille siltaa seurakunnan toimintaan. Produktissa pyritään löytämään yhteinen kieli nuorten kanssa.

Seurakunnan työ on usein vahvasti lokeroitunutta. Työntekijät keskittyvät omiin osa-alueisiinsa eivätkä nämä osa-alueet aina keskustele keskenään. Kirkkomusiikki ja nuorisotyö ovat eriytyneet. Kanttorin työ on vahvasti painottunut perinteiseen kirkkomusiikkiin ja musiikki on itse tarkoitus, kun taas nuorisotyöntekijä käyttää musiikkia välineenä omalle työlleen. Kanttoreiden on paikoin vaikea ymmärtää nuorisokulttuurin tuomaa musiikkimaailmaa ja sen vaihtuvia kehityssuuntia, kun kosketuspinta varsinaiseen nuorisotyöhön on kapea. Esimerkiksi urkumusiikki voi nuorille nykypäivänä viitata uskonnolliseen toimintaan, mutta se ei kerro, mitä uskonelämä on sisällöllisesti. Nuorisotyöntekijöiltä taas voi uupua taju kirkon musiikkiperinteestä. Tähän on löydyttävä yhteinen toimintalinja, jotta juurrutettaisiin nuoret seurakunnan toimintaan. (Maukonen 2005, 162–163.)

Hengellisen musiikin saamisessa mukaan nuoren omaan rukouselämään on olennaisinta hengellisen musiikin sisäistäminen. Nuorella ei ole välttämättä minäkäänlaista tarttumapintaa kirkon vanhaan musiikkiperinteeseen. On tärkeää, että seurakunnissa pyritään suhtautumaan suvaitsevaisesti uusiin tapoihin luoda uudenlaista musiikkikulttuuria, jotka ovat lähempänä nuoren omaa kokemusmaailmaa (Maukonen 2005, 167.)

Jokaisen ei tarvitse pitää perinteisestä messukaavasta laulaen virsiä urkujen säestyksellä. Hauta-ahon ja Tornivaaran kirjoittamassa kirjassa ”Kirkosta kiinni!”

on esillä erään nuoren ääni:

En edes tiedä, mistä urkumusiikki on tullut kirkkoihin, mutta onko se juuri se asia mitä kirkon pitää ennen kaikkea säilyttää. Musiikin rooli on muutenkin hirmu oleellinen ihmisten elämässä, erityisesti nuorten aikuisten elämässä. Se on keskeisimpiä syitä, miksi jumalanpalvelukseen osallistuminen ei kiinnosta.

Virren sovituksen ei tarvitse olla alkuperäisestä riippuvainen. Sen voi tehdä tuksi myös toisenlaisella musiikillisella toteutuksella, jonka kautta virsi voi myös koskettaa ihmistä eri tavalla. Sen toteuttaminen ei vaadi enää kanttorin tai muun seurakunnan henkilökunnan paikalla oloa. Eihän ole olemassa mitään kiveen kirjoitettua tyyliä, kuinka virsiä ja lauluja tulisi säestää, vaikka virret yleensä mielletään kuorolaulannaksi. Säestys voidaan toteuttaa vapaasti soittajien osaaminen huomioiden (Maukonen 2005, 169-170.)

Koska musiikin merkitys on kirkossa hyvin tärkeä, henkilön kiinnostus kristinuskoon voi näkyä esimerkiksi tapana osallistua muun muassa erityismessuihin. Se osoittaa myös halua ilmaista omaa uskonnollisuuttaan vapaammin. Kristinuskon sisällön tuntemus ja vakaumus voi osallistujalla olla vahva, mutta samalla voi korostua tahto vapautua perinteisistä kristillisistä traditioista (Hauta-aho & Tor-nivaara 2009, 118).

3.4 Osallisuus

Osallisuus tarkoittaa ihmisen mahdollisuutta vaikuttaa itseään ja omaa elinpiiriään koskeviin päätöksiin. Osallisuus on vastakohta osattomuudelle, syrjäytymiselle ja ulkopuolisuuden tunteelle. (Nurmi 2011, 6).

Suomessa nuorilla on paljon oireita, jotka johtuvat muun muassa osattomuuden

tunteesta (Mäkelä 2011, 19). Nuoren kehityksen ja seurakunnan työn kannalta on tärkeää, että nuori kokee olevansa osallinen seurakunnan toimintaan. Osallisuus vaikuttaa myönteisesti nuoren kehitykseen, kun nuori saa kokea voivansa vaikuttaa omaan tulevaisuuteensa ja yhteisön päätöksiin (mt., 16-18).

Yksi produktimme tehtävä on mahdollistaa seurakuntaelämään osallistumista nuoren omilla vahvuuksilla ja omien kiinnostuksen kohteiden kautta, musiikin avulla. Osallisuus syntyy osallistujan kädenjäljestä itse toimintaan. Jos hän tulee valmiiseen tilanteeseen, kyse on osallistumisesta. Osallisuuteen tarvitaan toimintakulttuuria, jossa jokaisella osallistujalla on mahdollisuuksia olla mukana aktiivisesti rakentamassa yhteistä toimintaa. (Nurmi & Rantala, 2011, 140)

Musiikki tarjoaa hyvän mahdollisuuden tuottaa osallisuuden tunnetta seurakunnan toiminnassa mukana oleville nuorille. Suomen Evankelis-luterilaisen kirkon kirkkohallituksen julkaisemassa rippikoulusuunnitelmassa ”Elämä – usko – rukous” puhutaan musiikin merkityksestä nuoren elämässä. Laajentunut ja kasvanut musiikillinen maailma on rikastuttanut nuoren jokapäiväistä elämää valtavasti. Heidän on yhä helpompi soittaa, harrastaa ja kuunnella eri musiikkityylejä. Avarakatseisuus musiikkityylejä kohtaan lisää suvaitsevaisuutta ja ymmärtämystä erilaisuutta kohtaan. Rippikoulusuunnitelma antaa melko laajat mahdollisuudet musiikin käyttämiseen. Vaikka suunnitelmassa painotetaan paljon urkujen käyttöä virsien laulannassa, kehoitetaan myös huomioimaan nuorten musiikilliset mieltymykset. (Suomen ev. lut. kirkon kirkkohallituksen julkaisuja 2001, 33–35.)

Toivomme antavamme produktillamme innoitusta niille seurakuntalaisille, jotka haluavat tuoda oman musiikillisen näkemyksensä seurakunnan musiikkielämään ja toteuttaa sitä haluamallaan tavalla. Nuorten omia mieltymyksiä huomioiva musiikki voi olla arvokas ja puhutteleva tunteiden tulkki eri elämäntilanteissa. Seurakunnan tilaisuuksiin osallistumisen kynnystä on mahdollista madaltaa tarjoamalla ennakkoluulottomasti kaikenlaista musiikkia (Hauta-aho & Tornivaara 2009, 116).

Seurakunnan musiikkielämää kohtaan kohdistettu kritiikkiin on suhtauduttava vakavasti. Palautteen huomioon ottaminen edistää monipuolisempaa musiikki- ja kulttuurielämää seurakunnissa ja jumalanpalveluksissa. Jo koulutusvaiheessa olisi painotettava avarakatseisuutta eri musiikkityylejä kohtaan. (Mikkola, Niemelä & Petterson 2006, 355.)

Seurakuntatehtävissä toimivalla täytyy olla valmiuksia ja tahtoa toimia organisoijana, jotta toiminta olisi aidosti osallistavaa. Jos työntekijä tekee kaiken valmiiksi, eivät nuoret voi enää vaikuttaa toimintaan. Seurakunnan musiikkivastavat voisivat avoimemmin antaa vastuuta ja valtaa nuorille musiikillisessa toteutuksessa. (Nurmi & Rantala 2011, 143.) Monet nuoret säästävät mielellään esimerkiksi nuortenilloissa ja osa heistä voi olla soittotaidoiltaan jo puoliammattilaisia. Seurakunnan musiikkitoiminnassa on loistava mahdollisuus hyödyntää seurakuntalaisten osaamista ja mielenkiinnon kohteita sekä tarjota heille merkityksellisiä mahdollisuuksia osallistua seurakuntaelämään ja rikastuttaa sitä.

4 OPINNÄTETYÖN TAVOITTEET

4.1 Uusia näkökulmia

Haluamme produktillamme osallistua kirkkomusiikin kehittämiseen. Tavoitteena on antaa uusia näkökulmia musiikin toteuttamiseen. Me uskomme, että kaikki musiikki on Jumalan lahjaa ja mikään musiikki itsessään ei ole lähtökohdiltaan vastoin Jumalan tahtoa. Tämä tarkoittaa mielestämme sitä, että kaikenlainen musiikki soveltuu hengellisen elämän toteuttamiseen.

Martti Luther halusi aikanaan käyttää maallisen musiikin elementtejä hengellisessä elämässä. Tarkemmin sanottuna hän uskoi, että ihmisille tutut sävelet auttoivat heitä syventymään hengelliseen elämään. Me uskomme aivan samalla tavalla ja siksi olemme kiinnittäneet erityistä huomiota siihen, että produktimme pääsisi mahdollisimman lähelle nuorten maailmaa.

Olemme ottaneet kappaleiden sovituksiin yksityiskohtaisen lähestymistavan mallintamalla joidenkin artistien ilmaisua hyvin tarkasti. Itse olen havainnut, että nuoret innostuvat siitä, kun heille antaa täyden vapauden valita miten kappaleita soitetaan. Esimerkiksi kappale Jeesus on kingi, josta olemme tehneet partituurin produktiin, on sovitettu Ramones-yhtyeen tyyliä mukaillen. Emme voi tietää etukäteen mitä musiikkia nuoret erityisesti kuuntelevat kussakin seurakunnassa. Siksi olemme keskittyneet sovitusratkaisuissa hyvin klassisiin rocktyyleihin ja artisteihin, kuten Bruce Springsteenin stadionrockiin, ZZ topin bluesrockiin ja Nirvanan grungeen.

Virsien ja hengellisten laulujen laulamiseen on paljon nuotti- ja laulukirjoja, mutta säestykseen ei ole olemassa paljonkaan laajempia kokonaisuuksia. Seurakunnissa on tehty sovituksia hengellisille lauluille yksittäisiä tilaisuuksia varten, mutta nekin ovat jääneet niiden harvojen ihmisten vastuulle, jotka

haluavat uudistaa musiikillisesti jumalanpalveluselämää. Yksi esimerkki on erityismessut. Kuitenkin kirjojen ja kansien väliin on saatu vain vähän eri musiikkityylejä esitteleviä kokonaisuuksia hengellisten laulujen muodossa.

Musiikkitoiminnan täytyy olla osallisuuslähtöistä seurakunnissa. Nuoria on kuunneltava myös musiikkitoiminnassa. Musiikkitoiminta seurakunnissa parhaassa tapauksessa madaltaa nuorten kynnystä siirtyä osaksi seurakunnan muuta toimintaa ja syventää sitä kautta jumalanpalveluselämää. Opinnäytetyömme pyrkii lisäämään osallisuuden tunnetta toimintaan osallistuville.

Rock-musiikki voi olla mahdollisuus saada nuoret innostumaan seurakunnan musiikkitoiminnasta genren monipuolisuuden, maanläheisyytensä ja tietynlaisen anarkisminsa vuoksi, jossa taidoista riippumatta on mahdollisuuksia jokaiselle muusikolle. Opinnäytetyömme tavoite on saada erilaiset soittajat löytämään oma tasonsa muusikkona, oppimaan ja kehittymään siinä ja tällä tavoin kiinnostumaan musiikista ja sen käyttämisestä seurakunnan toiminnassa.

Oman kokemuksemme perusteella monipuolisen musiikin käyttö seurakunnissa on saanut positiivista palautetta. Erityismessujen musiikillinen sisältö poikkeaa normaalista kirkkomusiikista, ja niiden suurehkot kävijämäärät antavat ymmärtää, että monipuoliselle musiikille on tilausta. Olemme saaneet kävijöiltä erittäin positiivista palautetta useita kertoja silloin, kun olemme itse olleet toteuttamassa jotain tyyliältään poikkeavaa musiikkia kirkossa.

5 OPINNÄYTETYÖPROSESSIN KUVAUS

5.1 Heittäytyminen prosessiin

Opinnäytetyömme syntyi tarpeesta. Koimme, että seurakunnat tarvitsevat keinoja, jolla nuoria houkutellaan seurakunnan toimintaan mukaan ja kehittää sitä. Opinnäytetyötä tehdessämme emme täysin arvanneetkaan, millaiseen operaatioon olimme ryhtyneet. Tällaisen työn käyttämistä musiikkitoiminnassa ei ole kokemuksia, koska tällaista työtä ei varsinaisesti ole tehty. Etenimme pala palalta, emme niinkään miettineet tulevaa.

Seurakunnan musiikkitoimintaan tarvitaan osallisuutta, yhteistyötä. Miten hienoa onkaan soittaa yhdessä. Soittamisessa toisen kuunteleminen on olennaista ja samalla itse koetat tehdä parhaasi. Näin voidaan päästä parhaaseen lopputulokseen. Seurakunnan musiikkitoiminnassa tarvitaan myös edellä mainittuja taitoja, mutta myös vaikuttamista siihen, millaista musiikkia siellä soitetaan. Musiikin merkitys on järisyttävä. Nuoret intohimolla seuraavat idoliensa esimerkkiä. Kuten teoriaosuudessa viittasimme, musiikkiperinne on kirkossa ollut vahva aina, mutta hyvin kankeasti muuttuva. Meidän mielestämme ns. hengellisen puolen musiikkiin on saatava radikaalia muutosta, osallisuuden ja musiikin merkityksen tajua, jotta uudenlaisia yhtyeitä nousisi, hengellinen musiikki kehittyisi ja nuoria saataisiin mukaan seurakunnan toimintaan. Opinnäytetyössämme, niin CD:llä kuin nuottikirjassa, on viittauksia rock-genren musiikkimaailman tähtiin eri vuosikymmeninä - heidän esimerkkiään musiikinluojina on hyvä seurata.

Lähdimme toteuttamaan prosessia musiikki edellä. Käytimme ensin kaiken ajan kappalevalintoihin ja sovitustideoihin. Teoria tuli vasta musiikillisen toteutuksen jälkeen. Olemme sitä mieltä, että tämä järjestys itse asiassa toimi erittäin hyvin, koska pystyimme tutustumaan ilmiöön ilman ennakko-oletuksia. Onnistuimme löytämään olennaista teoriataustaa työllemme. Olemme molemmat muusikkoja ja siten voimme kutsua itseämme jollain tasolla taiteilijoiksi. Taiteilija tutkii tai-

teellaan ilmiöitä ja kykenee löytämään syy-seuraussuhteita ilman ennakkoletuksia.

5.2 Tutustuminen samankaltaisiin teoksiin

Aloitimme opinnäytetyön tekemisen kartoittamalla, millaisia julkaisuja eri näkökulmista on tehty hengellisen musiikin saralla. Suomessa julkisuutta saaneella ”Tilkkutäkki”-levykokoelmalla on eri artistien esittämiä hengellisiä lauluja, jotka ovat monille tuttuja rippileiriltä tai muusta seurakunnan tapahtumasta. Kappaleet on valittu Nuoren seurakunnan veisukirjasta. Laulut ovat saaneet poikkeuksellisia sovitustoteutuksia, ja levy löytyykin monen suomalaisen levyhyllystä.

Samuli Edelmann on tehnyt kolmen levyn kokoelman eri virsistä. Sovitukset ovat vähäeleisiä ja maanläheisiä, minkä vuoksi kappaleiden tekstit nousevat paremmin esiin. Nämäkin levyt ovat saaneet Suomessa hyvän vastaanoton. Edelmannin virsilevyjen sovitukset ovat kauttaaltaan valtavan hienoja. Tilkkutäkki-kokoelman ja Edelmannin levytysten sovitukset ovat kuitenkin vaativia soittaa, ja niissä on harvinaisia soitinvalintoja. Niiden toteuttamiseen tarvitaan ammattitason muusikoita.

Pekka ja Ilona Nyman ovat tehneet vuonna 2002 virsien toteuttamiseen tarkoitetun soinnutetun nuotti- ja laulukirjan nimeltä ”Soittajan virsikirja”. Kirja sisältää 70 virttä viitteellisillä sovitusehdotuksilla, joita voidaan säestää pienen orkesterin kanssa. Kirjasta löytyy nuotitukset muun muassa lyömäsoittimiin, bassoon, kitaraan ja koskettimiin. Tämän kirjan ongelma on se, että sovitukset eivät ole nuorten maailmasta. Tai saattoivat olla useampi vuosikymmen sitten.

”Kauneimmat hengelliset laulut” -vihko on tarkoitettu yhteislaulukäyttöön ja se sisältää 38 kauneinta hengellistä laulua nuotteineen. Lauluviikon tueksi on tehty kuoro- ja orkesterisovitukset. Seurakunnan eri musiikkitilaisuuksia varten on laadittu orkesterisovitukset soitinkokoonpanoille yhteislaulutilanteita varten.

Nämäkin sovitukset ovat kauniita ja upeita. Niiden toteuttamiseen tarvitaan kuitenkin suuria määriä soittajia ja laulajia. Me tähtäämme opinnäytetyössämme siihen, että musiikkia voitaisiin toteuttaa pienemmälläkin osanottajamäärällä ilman massiivisia kuoroja ja orkestereita.

5.3 Opinnäytetyöprosessi, levyn suunnittelu ja kappaleiden äänitys

Eeron kotona on pieni kotistudio, jossa nauhoitimme levyn kaikki kappaleet. Ensiksi mietimme, millaisia musiikkityylejä haluaisimme mukaan. Päätimme, että haluamme mahdollisimman laajan katsauksen rock-musiikin tarjonnasta kevyestä raskaaseen, jotta voi kuulla rock-musiikin kehityksen ja menneen ja nykyisen aikakauden orkesterit.

Jokaisen aikakauden musiikkikulttuuri on vaikuttanut vahvasti niiden tekijöiden maailmaan, joiden kappaleita on myös päätynyt hengellisiin laulukirjoihin. Musiikkikulttuuri on siis suoraan vaikuttanut niihin kappaleisiin, joita laulamme seurakunnissa ja kuuntelemme keikkalavoilla. Halusimme tuoda tämän esille uusissa sovituksissamme. Esimerkiksi Luotettava-kappaleen versiostamme voi hyvin kuulla 30 Seconds to Mars -yhtyeen vaikutuksen tai punk-sovituksestamme Ramones-bändin tyylin. Tällä tapaa voimme nojata tunnettuihin yhtyeisiin, kun sovitamme tietyn genren kappaleita ja tehdä sen mahdollisimman aidosti.

Kappaleet valitsimme hengellistä musiikkia soittavilta artisteilta, kuten Juha Tapiolta ja The Roadilta sekä virsikirjasta, Nuorten veisukirjasta ja messulauluista. Vaikka muutaman kappaleen sovitukset syntyivätkin melko vaivattomasti, huomasimme pian, että hengellisten kappaleiden lyriikka on todella vaikea saada tuntumaan uskottavalta joidenkin musiikkityylien yhteydessä.

Syy sille, että otimme suurennuslasin alle juuri rock-musiikin on, että se on usein se tyyli, jolla nuoret aloittavat musiikin harrastamisen. Lisäksi rockin toteuttaminen on ehkä helpointa myös siksi, että siihen tarvittavia soittimia löy-

tyy joka paikasta ja ne ovat edullisia. Esimerkiksi hip hop -musiikkiin tarvitaan enemmän elektronisia soittimia ja tietokoneita, joiden käyttö on selkeästi vaikeampaa ja kalliimpaa.

Syksyn 2010 aikataulu oli ollut tiukka. Ajankohta opinnäytetyön saamiseksi loppuun lähestyi uhkaavasti ja paljon asioita oli saatava kokoon. Olimme aloittaneet työn tekemisen liian myöhään ja loppujen lopuksi huomasimme, ettemme ehdi saamaan työtämme ajoissa valmiiksi. Opinnäytetyön tekeminen oli mielekästä, ja produkti tuntui myös merkittävältä seurakuntien musiikkityön kehittämiseksi, mutta olimme tehneet aikataulun itsellemme liian tiukaksi.

Opinnäytetyöprosessi jatkui syksyllä 2012. Opinnäytetyön loppuun saattamiseen tarvittiin vielä kappaleiden pienimuotoinen hiominen, raportin loppuun saattaminen ja nuottivihkon tekeminen. Jälkimmäinen oli täysin aloittamatta ja siihen meni suurin osa ajasta. Eero osasi nuottien teot paremmin, joten Eero nuotitti kappaleet suurelta osin ja Mikael keskittyi raportin kirjoittamiseen. Nuottivihkon ulkoasun suunnittelimme ja teimme yhdessä. Tehtävien jako on mielestämme ollut toimiva.

Kappaleiden kitara- ja basso ja muut kielisoitin osuudet nauhoitimme Logic-ohjelmalla käyttäen Line 6 TonePort -merkkistä ulkoista USB-äänikorttia. Lyömäsoittimet ja osa pianoista on ohjelmoitu.

5.4 Kappaleiden ja musiikkityylin esittely

Halusimme tehdä levyn, joka esittelisi rock-musiikin kaaren laajasti 1960-luvulta tähän päivään. Rock-musiikki tyylisuuntana pohjautuu vahvasti bluesiin, joten valinta ensimmäisen kappaleen tyylisuunnaksi oli helppo.

Herra elämääni, Virsikirjan virsi 509 (alkuperäinen: säv. Hans Puls, san. Juhani Forsberg, Anna-Maija Raittila)

Halusimme mukaan blues-kappaleen, koska blues on pohja miltei kaikelle nykymusiikille. Herra elämäni -kappale on kaunis kappale, jonka soinnutus sopi hyvin blues-kappaleeksi. Sovituksessamme voi kuulla muun muassa ZZ Top -orkesterin vaikutuksen.

Bluesin juuret ovat 1900-luvun mustien afroamerikkalaisten musiikissa. Sen luonne on alakuloista, synkkämielistä laulua, johon yhdistyy minimaalinen soitanta. Nykymusiikkiin blues on vaikuttanut muun muassa jazziin, rockiin, souliin ja rhythm and bluesiin. (Lampinen & Zeranska-Gebert 2002, 49; Randel 2003, 104–105)

Kaukainen maa (alkuperäinen: esittäjä The Road -yhtye, säv. Richard Hakamäki, san. Antti Saarenketo)

Halusimme tehdä The Roadin hienosta rock-kappaleesta rennon ja maanläheisen folk-poljennon, jossa voi kuulla hiukan LP-levyltä tuttua suhinaa, sekä vähemmän tarkkaa soittoa. Matias Hernesniemi vierailee kappaleessa ja soittaa siihen hienon banjo-osuuden. Hän laulaa myös taustoja kertosaäkeessä.

Folk-musiikki on hyvin erilaista eri maissa, maiden historiassa ja eri sosiaaliluokissa (Randel 2003, 323). Suomeksi käännettynä sana ”kansanmusiikki” kertoo paremmin sanan merkityksen. Tärkeää on kappaleen sanat ja maanläheisyys, joka puhuttelee eri kansoja omalla tavallaan. Folk-musiikki muotoutui populaarimusiikin kanssa 1950- ja 1960-luvulla Yhdysvalloissa, josta se levisi Eurooppaan.

Väsyneet Maan (alkuperäinen: säv. ja san. Juha Tapio)

Juha Tapion Nuorten Veisukirjaankin noussut kappale on yksi Tapion ensimmäisen levyn hittejä, joka valloitti monen seurakuntalaisen sydämen melankolisella melodiallaan ja kaipaavalla tunnelmallaan. Halusimme sovittaa kappalees-

ta enemmän iloisemman ja tuoda esille positiivisuutta kappaleen toivoa antavasta lyriikasta.

Reggae syntyi 60-luvun lopulla Jamaikalla ja afrokaribialainen kansanmusiikkiin perustuva tyyli ja on rock-musiikin tyylilaji. Ominaista sille on tarttuva rytmi, hallitseva basso ja persoonallinen soololaulu. Bob Marleyn nousi kansainväliseksi tähdeksi ja alansa tunnetuimmaksi tekijäksi, ja siksi hänen edustamansa rastafariuskonto liitetään usein reggae-musiikkiin (Lampinen & Zeranska-Gebert 2002, 254; Randel 2003, 716.)

Jeesus on Kingi (alkuperäinen: säv. Aku Salmi, san. Aku Salmi, Sami Ojala)

Yleisesti ottaen Nuorten veisukirjan lauluja lauletaan seurakunnissa kitaran säestyksellä, mutta esimerkiksi tämä kappale voidaan hyvin sovittaa toisenlaiseen muotoon. Laulukirjan laulu Jeesus on Kingi kääntyi hienosti punkiksi. Tästä kappaleesta voi kuulla Ramones-yhtyeen vaikutuksen. Punk -musiikin etu on se, että sitä on todella helppoa soittaa. Jeesus on Kingi onkin sovituksestamme helpoin soittaa.

Punk-rock syntyi 1970-luvulla sosiaalisten protestien innoittamien nuorten keskuudessa Iso-Britanniassa. He olivat kyllästyneitä perinteisen rockin ammattimaisuuteen ja teknisyyteen ja halusivat muuttaa sitä energisemmäksi. Punk-musiikkiin kuului ja kuuluu olennaiselta osaltaan myös valtavirtaa erikoisempi pukeutumistyyli (Randel 2003, 695). Punk-musiikkiin kuuluu yleisesti anarkistiset lyriikat, jotka voivat olla usein provosoivia ja jopa kyynisiä (Lampinen & Zeranska-Gebert 2002, 248–249).

Minne Tie Vie (alkuperäinen: säv. ja san. Kari Haapala)

Tätä kappaletta soittaessa pelkällä kitarallakin ei voi välttyä ajatukselta, että säveltäjä on kuunnellut paljon Rainbow-yhtyeen I Surrender -kappaletta. Sovitusidea oli heti valmis. Kappale täytyi saada ainoastaan rock-muotoon.

Rock-musiikki yleistyi 1960-luvulla Yhdysvalloissa. Sen vahva tausta on blues-musiikissa, jossa on myös mausteita country- ja western-musiikista. Rock-musiikille on ominaista vahva soololaulu, sekä sähköisten soitinten käyttö (Lampinen & Zeranska-Gebert 2002, 261). Rock-musiikki myös erottautui muista lyriikoiden, kappaleiden pituuksien ja muotojen sekä nauhoitustekniikoiden kautta (Randel 2003, 734).

Toinen Toisiamme Siunaten (alkuperäinen: säv, ja san. Jaakko Löytty)

Vaikka elektronisuus on rockissa on harvinaista, kuuluu siihen joissain tapauksissa myös syntetisaattorit ja sähkörummut. Depeche Mode on tästä hyvä esimerkki. Tässä sovituksessa yhdistämme rohkeasti rockiin elektronista poljentoa.

Elektroninen musiikki kuulostaa elektroniselta, ei akustiselta. Kappaleissa kuultavat soitinten äänet on tehty eri elektronisilla laitteilla, kuten tietokoneella. Monissa tapauksissa taustan päälle soitetaan, varsinkin live-tilanteissa, normaaleja bändisoittimia. Elektronista musiikkia olisi haluttu tehdä jo kauan ennen kuin sen tekeminen oli mahdollista. Sitä päästiin kuitenkin tekemään vasta elektronisten laitteiden, pääasiassa syntetisaattorin yleistyessä 1960-luvulla. (Griffiths 2004, 250-251)

Sama taivas, sama maa (alkuperäinen: säv. Pekka Simojoki, san. Anna-Mari Kaskinen)

Pekka Simojoen kappale on tyyliältään ja sanomaltaan iso, jopa maailmaa syleilevä. Siksi se istuu hienosti 80-luvulla yleistyneeseen stadionrock -tyylisuuntaukseen.

80-luvulla rockiin vaikutti dance-kulttuuri ja myös päinvastoin. Yhdistely johti useisiin kekseliäisiin ja mielenkiintoisiin lopputuloksiin. 80-luvulla monet puhuivat jo rockin kuolemasta, mutta Bruce Springsteeniä pidettiin rockin pelastajana.

Springsteen ja hänen yhtyeensä E Street Band muodostivat kokoonpanon, joka elvytti perinteistä työläisrockia ja folk-perintöä. Bruce on myös erittäin hyvä malliesimerkki stadionrockista.

Olet Vapaa (alkuperäinen: säv. Pekka Simojoki, san. Anna-Mari Kaskinen)

Tämä kappale on monelle tuttu ja on soinnutukseltaan helppo. Siksi teimme siitä myös helposti soitettavan ja grunge sopii siihen tyylilajina mainiosti. Toki monet grungebändit ovat soittotaidoiltaan virtuoosimaisia, kuten Pearl Jam. Usein soitto on kuitenkin hyvin yksinkertaista, mutta energistä ja jopa aggressiivista. Siksi se sopii hyvin nuorten kanssa soitettavaksi.

Grunge otti suurta jalansijaa 90-luvun rock-musiikissa. Grunge muutti musiikkikulttuuria kuten punk-liike 70-luvulla. Vahvimmin se henkilöityi Nirvana-yhtyeen solistiin Kurt Cobainiin. Grunge ravisteli amerikkalaista rockia ja halusin palauttaa musiikin perusasiat, jossa välttämättä teknisellä taidolla ei ole merkitystä vaan tunteella.

Luotettava (alkuperäinen: säv ja san. Juha Tapio)

Juha Tapion ensimmäisellä levyllä on paljon hienoja kappaleita, jotka ovat hiukan vähemmän tuotettuja ja sovitettuja kuin hänen myöhemmät levynsä. Levyllä on enemmän mies ja kitara -tunnelmaa, joten sovitus Luotettava-kappaleen emotionaaliseen rockiin onnistui mielestämme hienosti. Emo-rockin lähettiläs 30 Seconds to Mars -yhtyeen vaikutus kuuluu varmasti sovituksesta.

Emotional rock on eräs tyyli perinteisestä rock-musiikista. Se muodostui 90-luvun puolivälissä hardcore-punkin vastapainona keräten siitä kuitenkin tiettyjä vaikutteita kuten lauluissa käytettäviä huutoelementtejä. Yleistä emo-rockissa ovat harmoniset, syvät ja melodiset kitarat sekä kaihoiset lyriikat.

On Meillä Unelma (alkuperäinen: säv. ja san. Jaakko Löytty)

Eihän tämä äänite olisi mitään ilman metallimusiikkia. Suomalaisethan ovat siinä lajissa maailman kärkeä ja monet nuoret aloittavat soittoharrastuksensa metallimusiikilla. Sovituksemme nojaa vahvasti moderniin metalliin, joka on kotoisin Ruotsista, ja jota leikkisästi kutsutaan Göteborg-metalliksi.

Tämä sovitukset on ylivoimaisesti vaikein tekemistämme sovituksista. Emme itsekään osaisi soittaa kappaleen rumpuosuuksia, jotka ovat tietokoneella ohjelmoituja. Siitä huolimatta halusimme ottaa kirjaamme myös vaikean kappaleen. Nuoret pitävät haasteista ja osittain siksi he ihannoivat metalliyhtyeiden muusikoja, jotka ovat yleensä todella taitavia. Haluamme sovituksella innoittaa nuoria harjoittelemaan ahkerasti. Lisäksi voisi mainita, että metallimusiikki poikkeaa punkista ja grungesta juuri sillä, että se on teknisesti erittäin haastavaa. Halusimme siis tyylille uskollisena asettaa riman tarpeeksi korkealle.

Metallimusiikkiin kuuluu raskas rytmi, särökitarat ja kova äänen taso. Esiintyminen voi olla jossain tapauksissa teatraalista. Metallimusiikin alkuaikat ovat 1960-luvun lopulla. Muun muassa Jimi Hendrixin kappale ”Purple Haze” on yksi tunnetuista metallimusiikin esimerkeistä.

5.5 Nuottikirjan suunnittelu ja valmistelu

Syksyllä 2012 alkoi nuottikirjan suunnittelu ja valmistelu. Piirsimme nuotit kappaleista ja kirjoitimme ohjeet, kuinka kappaleet soitetaan eri soittimin. Halusimme nuottikirjasta käsintehtyn, niin että se näyttäisi uskottavammalta, ei kliiniseltä, mitä rock-musiikki ei yleensä ole. Toinen syy on myös se, että nuotitusohjelmat maksavat hyvin paljon.

Nuottikirjassa on aikajana rock-musiikin kehityksestä 60-luvulta tähän päivään asti. Jokaisesta tyylilajista on kirjoitettuna pieni historiikki ja suurimmat vaikuttajat. Lisäksi kappaleista löytyvät CD-levyn sovitusten mukaiset sanat, nuotit

rummuille sekä tabulatuurit bassolle ja kitaralle. Näin ollen kappaleet voidaan harjoitella ja soittaa pienellä bändillä.

Lopullisessa julkaisussa ainoastaan yhteen kappaleeseen tulee täydellinen partituuri. Huomasimme pian, että partituurien tekoon olisi tarvinnut työkaluja, jotka maksavat huomattavia summia. Lisäksi niiden työstämiseen tarvittava työmäärä olisi ollut opinnäytetyön kannalta liian suuri. Päätimme lopulta tehdä partituurin yhdestä äänittämästämme kappaleesta esimerkkinä lopullisesta nuottivihkosta. Partituuri toteutettiin kappaleesta Jeesus on Kingi.

5 PROSESSIN ARVIOINTI

5.1 Johtopäätökset

Opinnäytetyömme on konkreettinen työkalu uudenlaisiin sovitusratkaisuihin seurakunnissamme. Valmis paketti on helppo jakaa tutuille ja tuntemattomillekin seurakunnan työntekijöille, jotka työskentelevät nuorten ja musiikin parissa. Mahdollista laajempaa levitystä varten tuotos tarvitsisi kustantajan.

Opinnäytetyömme pyrkii madaltamaan nuorten kynnystä tulla mukaan seurakunnan musiikilliseen toimintaan. Käytämme opinnäytetyössämme sovitusratkaisuesimerkkeinä rock-musiikin klassikoita, joista oletamme nuorten pitävän. Näin nuori voi löytää oman mielensä mukaista musiikkia myös seurakunnan toiminnasta. Erilaisella musiikilla toteutettuja messuja järjestetään jo seurakunnissa. Opinnäytetyömme antaa uusia mahdollisuuksia kehittää mm. messutoimintaa ja tällä tavalla innostuttaa nuoret musiikin avulla mukaan seurakunnan toimintaan. Tässä tunnemme onnistuneemme. Saimme mielestämme hyvin laajan kattauksen erilaisia sovituksia rock-musiikin eri tyylejä käyttäen. Pyrimme myös etenemään historian näkökulmasta kronologisesti. Sovitukset käyvät läpi

rock-musiikin kehityksen 60-luvulta tähän päivään alkaen bluesista, folkista post-rockiin siitä stadioneille ja lopulta metallimusiikkiin. Paljon alagenrejä jäi vielä vaille huomiota, mutta äänite antaa silti hyvän kuvan rock-musiikin kehityksestä.

Toivomme produktin olevan yksi palanen hengellisen elämän monipuolistamisessa ja tuovan uutta kirkkomusiikin kirjoon seurakunnan työntekijöiden, kantto-reiden ja seurakuntanuorten bändien kautta. Tuotoksemme on persoonallinen näkökulma musiikin esittämiseen seurakunnissa. Uskomme, että se on helposti lähestyttävä ja inspiraatiota antava julkaisu niin musiikkia työkseen tekeville kuin sen harrastajille seurakunnissa ja muissa hengellisissä tapahtumissa. Musiikki on meille molemmille intohimo ja se toivottavasti näkyy ja kuuluu tuotoksestamme.

Kirkon täytyy olla osallisuuden kirkko. Pyrimme lisäämään nuorten osallisuuden tunnetta heitä kuuntelemalla ja antamalla heille aitoja mahdollisuuksia vaikuttaa siihen, mitä he saavat tehdä. Musiikkitoiminta seurakunnissa on mitä parhain väline luoda osallisuuden tunnetta. Olemme pyrkineet tekemään sellaisia sovitusratkaisuja, joita pystyy toteuttamaan hyvin vähäisellä soittotaidolla. Toisaalta joukossa on myös todella vaikeita ja haastavia sovituksia. Tällä haemme sitä, että voisimme ottaa huomioon jokaisen toimintaan mukaan tulevan nuoren ja sitä kautta lisätä heidän osallisuuden tunnettaan. Heikompi soittaja voi kokea onnistumisen tunnetta kun pääsee mukaan sellaiseen toimintaan, jossa ylittää itsensä. Taitava voi tuntea, että hänen lahjansa on arvokas ja se luo yhteistä hyvää.

Mielestämme raportissa esitettävä teoria tukee produktiamme kertomalla musiikin merkityksestä kirkossa: mitä siitä on ajateltu, miten sitä on käytetty ja miten se on auttanut ihmistä hengellisessä elämässä. Uskomme raportin antavan teoreettisen vastauksen siihen, kuinka monipuolinen musiikkitoiminta kirkossa voisi olla osallisuuden ja yhteistyön kautta jatkuttava yhteisen päämäärän, hengellisen kasvun ja seurakuntaan juurtumisen, saavuttamiseksi.

Ongelmia toi prosessin keskeytyminen muutamia kertoja pitkiksi ajoiksi ja se hankaloitti uudelleen aloittamista. Valmista tuotostakaan emme ole päässeet kokeilemaan käytännössä, vaikkakin meillä on aikaisempaa kokemusta tämän-tyylisestä toiminnasta seurakunnissa.

Kappaleiden äänitys ja varsinkin nuottivihkon tuottaminen oli yllättävän suuri-
töistä, mitä emme alussa osanneet ennakoida. Nuottivihkon partituuriosio pää-
tettiinkin jättää yhteen esimerkkikappaleeseen, Jeesus on Kingi. Muiden kapp-
leiden partituuriosioden valmiiksi saattamiseen tarvitaan ammattilaisia, laitteita
ja rahaa.

Äänityksenkin voisi toteuttaa paremmin. Toki äänitteistä saa nyt riittävän kuvan
siitä miltä kappaleiden tulisi kuulostaa. Hienoa olisi, jos kaikki musiikki olisi oi-
keasti soitettua. Nyt rummut ovat kaikissa kappaleissa ohjelmoituja eli tietoko-
neen soittamia. Myös pianot ja syntetisaattorit ovat ohjelmoituja. Lisäksi olisi
hienoa, jos äänitteissä voisi käyttää eri laulajia ja jopa mahdollisesti kuoroa jois-
sain tapauksissa. Mutta nämä kaikki asiat tarkoittavat sitä, että toteuttamiseen
pitäisi olla enemmän rahaa. Emme katsoneet tarpeelliseksi käyttää tuhansia eu-
roja opinnäytetyön tekemiseen.

5.2 Jatkotoimenpiteet

Toteutusta voisi vielä viedä paljon pidemmälle. Kokonainen nuottikirja olisi hyvä
työkalu. Tämä tarkoittaisi sitä, että pitäisi ostaa kalliit nuotitusohjelmat ja voi ol-
la, että meidän omat taitomme eivät riittäisi niiden käyttöön. Tässä kohtaa tar-
vitsisimme yhteisyökumppania, joka osaisi auttaa meitä tai jopa toteuttaisi tai
maksaisi nuotituksen. Myös tuleville opinnäytetyön tekijöille meidän produktim-
me voi olla inspiraation lähde. Jatkossa olisi mahdollista tehdä toinen samantyy-
linen opinnäytetyö käyttämällä eri tyyliuuntia.

Kahdelle hengelle nämä kymmenen kappaleen sovitukset ja nuotitus olivat iso työ. Isommilla resursseilla saataisiin nuotitettua levyn kaikki kappaleet. Mikäli projektille saataisiin isompi työryhmä, voisi kappaleita olla vaikka kaksikymmentä ja koko tuotos voitaisiin lanseerata näkyvämmiin ja jalkauttaa seurakuntiin paremmin. Esimerkiksi jos mukana olisi Kauniaisten Raamattuopiston musiikkilinja, se voisi lähettää seurakuntiin projektissa mukana olevia bändejä. Tästä voisi tulla Raamattuopiston oma hanke. Bändit voisivat opettaa seurakuntien nuoria sovittamaan kappaleita ja näin nuoret pääsisivät itse luomaan uutta. Samalla tavoitteemme toteutuisi laajemmin.

Tämän produktin myötä voisi myös järjestää seurakunnan nuorisotyöhön suuntautuvia musiikkileirejä, jossa voitaisiin rauhassa ja ajan kanssa syventyä opetelemaan ja sovittamaan kappaleita. Seurakunta voisi tilata leirille musiikin ammattilaisia, jotka toimisivat nuorille valmentajina, niin musiikillisesti kuin ehkä hengellisestikin.

LÄHTEET

- Ahonen, Heidi 1993. Musiikki sanaton kieli: Musiikkiterapian perusteet. Lomaa: Loimaan kirjapaino.
- Erkkilä, Lasse; Tuovinen Ulla & Erkki Tuppurainen (toim.) 2003. Kirkkomusiikin käsikirja. Helsinki: Kirjapaja.
- Griffiths, Paul 2004. The new Penguin dictionary of music. Lontoo: Penguin Group.
- Haapasalo Juhani; Lauerma Liisa; Nissinen Martti & Suikkanen Pekka 2004. Kirkkomusiikki. Helsinki: Edita.
- Heatley, Michael (toim.) 2006. Rock: Suuri ensyklopedia. The Foundry Creative Media Company Limited.
- Heino, Harri 1996. Erityismessut ja niiden levinneisyys Suomessa. Teoksessa Kari Salonen (toim.) Mikä messu! – Näkökulmia uudistuvaan jumalanpalvelukseen. Sarja A, 67. Tampere: Kirkon Tutkimuskeskus.
- Huttula, Juho 1986. Pro Fide, Tie on auki. Helsinki: Nuorten keskus.
- Kirkkohallitus 2009. Palvelkaa Herraa iloiten – Jumalanpalveluksen opas. Jyväskylä: Gummerus.
- Maukonen, Jarkko 2005. Musiikki nuorisotyössä. Teoksessa Paananen, Terhi & Tuominen, Hans 2005. Nuorisotyön käsikirja. Helsinki: Kirjapaja Oy
- Metallimessu.com. Viitattu 12.4.2010.
<http://metallimessu.com/info/metallimessun-alkutekijat/>
- Mäkelä, Jukka 2011. Osallisuuden merkitys lapsen ja nuoren kehitykselle. Teoksessa Nurmi, Suvielise & Rantala, Kaisa (toim.) 2011. Näyn & kuulun. Lapsen etu ja osallisuus. Helsinki: PTK – poikien ja tyttöjen keskus ry.
- Nurmi, Suvielise & Rantala, Kaisa (toim.) 2011. Näyn & kuulun. Lapsen etu ja osallisuus. Helsinki: PTK – poikien ja tyttöjen keskus ry.
- Pajamo, Reijo & Tuppurainen, Erkki 2004. Kirkkomusiikki. Helsinki: WSOY.
- Randel, Don Michael (toim.) 2003. The Havard dictionary of music. Neljäs panos. Cambridge, Massachusetts ja Lontoo: The Belknap Press of Harvard University Press.
- Suomen evankelis-luterilainen kirkko i.a. Virren vaiheet. Viitattu 3.10.2010
<http://evl.fi/Virsikirja.nsf/745ff021168d4a8ac2256ff50049b96e/9a68dc>

[37d5455bcc2256ff5004a3541?OpenDocument](#)

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkkohallituksen julkaisuja. Elämä-usko-rukous. Rippikoulusuunnitelma 2001. Kirkon kasvatusasian keskus.

Tuomasmessu.fi. Viitattu 11.11.2013. <http://www.tuomasmessu.fi/musiikki/>

Raamattu. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon vuonna 1992 käyttöön ottama suomennos. Helsinki: Kirjapaja.

Virsi- ja laulukirja. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon vuonna 1986 painettu virsi- ja laulukirja. Helsinki: Kirjapaja.

Zeranska-Gebert, Grazyna & Lampinen Teuvo 2002. Parlando musiikkisanakirja. Helsinki: Yliopistopaino.

www.evl.fi. Viitattu 20.11.2013.

<http://evl.fi/EVLUutiset.nsf/Documents/44A1BDF9A4A4F9FFC22576AA0048D1DE?OpenDocument&lang=FI>

LIITTEET

JOHDANTO

Oheisessa nuottivihkossa käydään läpi rock-musiikin vaiheet 1960-luvulta nyky-päivään. Rock-musiikki, kuten ei mikään muukaan genre, ole pysynyt muuttumattomana näinä vuosikymmeninä, joten olemme pyrkineet poimimaan vuosikymmenistä ne suurimmat muutokset.

Nuottivihko toimii yhdessä CD-levyn kanssa, johon olemme nauhoittaneet tutuista hengellisistä kappaleista omat sovituksemme aikakauden tyyliä mukaillen. Tästä vihkosesta löydät opastuksen genren soittamiseen, tabulatuvrit kitaralle ja bassolle, nuotit rummuille, laulun sanat sekä hieman genren historiaa.

Nuottivihko ja CD-levy on suunnattu seurakunnan työntekijöille, seurakuntanuorille ja erityisesti henkilöille, jotka ovat kiinnostuneita toimimaan musiikin parissa ja kehittämään sitä niin seurakuntatoiminnassa kuin omassa bänditoiminnassaan.

HERRA
ELÄMÄÄNI

Blues

Bluesin historia on 1900-luvun afroamerikkalaiten musiikissa. Sen luonne on alakuloista, synkkämielistä laulua, johon yhdistyy minimaalinen soitanta. Nykymusiikkiin blues on vaikuttanut muun muassa jazziin, rockiin, souliin ja rytm and bluesiin. Blues rock kehittyi 1960-luvulla, kun yhtyeet soittivat rock soundilla bluesia.

AVAINYHTYEET & ARTISTIT

ZZ Top
The Rolling Stones
The Yardbirds

INTRO

INTRO II

SÄKEISTÖ

Herra elämään
valvo etten harhaan
vaeltaisi täällä
ohi ihmisten

VÄLISOITTO

SÄKEISTÖ

Herra auta aina
etten keltään paina
etten toisten taakkaa
suuremmaksi tee

VÄLISOITTO/SOLO

SÄKEISTÖ

Viereltäni kulje
askeleeni ohjaa
etten väisty milloin
kutsut auttamaan

SÄKEISTÖ

Sydäntäni ohjaa
anna minun herra
armossasi kasvaa
olla ihminen

VÄLISOITTO/SOLO

KAUKAINEN
MAA

INTRO

SÄKEISTÖ

Autta etten maailmaan
mä rakastuisi niin
että lumoihinsin jään
sen suuriin haaveisiin
Vaan pidä lähelläsi
mua aivan kokonaan
ei rakkautesi koskaan
pääse loppuun palamaan

KERTO

Toivon häneen laitoin
ja oon valmis lähtemään
uuden laulun kulin
laulun tuon kaukeisen
Toivon häneen laitoin
ja oon valmis lähtemään
uuden laulun kulin
laulun tuon kaukeisen maan

VÄLISOITTO

SÄKEISTÖ

Sen tiesithän sä tarkkaan
kun minut valitsit
myös tällaisinkin taidot
Sinä mua rakastit
On usein täällä tuskaa
maailma itkehtää
on sinun luonas rauhan
jota ei voi käsittää

KERTO

VÄLISOITTO/BANJO SOITTO

FOLK

Folk-musiikki on hyvin erilaisia
eri maissa ja eri sosiaaliluokissa.
Suomeksi käännettynä sana
"kansanmusiikki" kertoo paremmin
tarkoituksen. Tärkeää ovat kappaleen
sanat ja maanläheisyys, joka puhuttelee
eri kansoja omalla tavallaan. Folk-
musiikki muotoutui populaarimusiikin
kanssa 1950-1960-luvulla Yhdysvalloissa,
josta se levisi Eurooppaan.

AVAINHYTYEET &
ARTISTIT

Bob Dylan
Neil Young
Jukka Karjalainen
Ryan Adams

SÄKEISTÖ

Sinun luokses Jeesus jään
en käsiin ihmisten
ne murskaa pienet lapset
nyt nimeen vapauden
Maailman kulisseissa
timan hit kimmeltää
sen takana on porthi
joka tuottaa kuolemaa

KERTO

OUTRO

VÄSYNEET
MAAN

REGGAE

Reggae syntyi 60-luvun lopulla Jamaikalla. Afrokaribialainen kansanmusiikkiin perustuva tyyli on yksi rock-musiikin tyyliä. Ominaisista sille on karktuva rytmi, hallitseva basso ja persoonallinen soololaulu. Bob Marleyn tullessa kansainväliseksi tähdeksi hän oli yksi suurimmista tekijöistä, miksi hänen edustama rastafari-uskonto yleisesti ajatellaan kuuluvan reggae-musiikkiin.

AVAINHYTYKSET JA ARTISTIT
Bob Marley
Soul Captain Band
Jimmy Cliff
Peter Tosh

INTRO SÄKEISTÖ

Kuulkaa väsyneet maan
Väsyneitten satamaan hän kuljettaa
Kuulkaa masenneet maan
Teidän kyynelehtine talleen korjataan

KERTO

Kun taivas laulaa meidän sielussamme soi
Kun taivas itkee lohdun helmet pisaroi
Kun taivas hymyilee meidän naurussamme
Kaipuu kaikki ilmoille kai soi.

SÄKEISTÖ

Kuulkaa hiljaiset maan
ylöspäin sadamme katseen kohottaa
Kuulkaa langenneet maan
Teitä varmaan hän ei nosti sormiaan

KERTO

SÄKEISTÖ

Kuulkaa vähäisimmät maan
Teitä rikkain talho pilaa aartinaan
Kuulkaa unohtetut maan
Teistä yhtäkään hän ei voi unohtaa

KERTO

OUTRO

JEEESUS
ON KINGI

PUNK

Punk - rock syntyi 1970-luvulla sosiaalisen protestin innoittamien nuorten keskuudessa Iso-Britanniassa. He olivat myös kyllästyneitä perinteisen rockin ammattimaisuuteen ja tekniikkaan ja halusivat muuttaa sitä energisemmäksi. Punk-musiikkiin kuului ja kuuluu olennaiselta osaltaan myös valtavirtaa erikaisempi pukeutuminen. Punk-musiikkiin kuuluu yleisesti anarkistiset lyriikat, jotka voivat olla usein provosoivia ja jopa kyynisiä.

AVAINHYTYEET & ARTISTIT

Ramones
The Clash
Sex Pistols
Pelle Miljoona

INTRO SÄKEISTÖ

Elvis kuninkaista suurin lauloi
rokaten ihmisten sydämiin.
Joku muuras Kiinan muurin
tehden vaikutuksen maailman ihmisiin
Moni meistä on alansa mestari
mutta yksi on kaikkien sankari:

KERTO

Jeesus on Kingi siitä en tingi
Häneen mä turvata saan
Jeesus on Kingi siitä en tingi
Häneen mä luottaa saan
Hän minuaakin rakastaa

SAKEISTÖ

Joskus vastustaja koittaa sinut
alastaan huoneesi nurkkaan
Musta silloin. Herrä voittaa etkä
Kiinni ja elämän purkkaan
Moni meistä on alansa mestari
mutta yksi on kaikkien sankari:

KERTO OUTRO

JEEUS ON KINGI

INTRO

5

9

13

17

21

25

FINE

Chords: E, A, H, C#m, D

Jeesus on Kingi

Kitara

Intro Fine

Intro

E^{b5} E⁵ E^{b5} E⁵ E^{b5} E⁵ E^{b5} E⁵

A

5 E⁵ A⁵ H⁵ A⁵ E⁵

9 E⁵ A⁵ H⁵ A⁵ E⁵

13 D⁵ H⁵

B

17 E⁵ A⁵ C^{#5} H⁵ E⁵ A⁵ H⁵

21 E⁵ A⁵ C^{#5} H⁵ E⁵ H⁵

24 A⁵ E⁵ H⁵

The image displays a guitar tablature for the song 'Jeesus on Kingi'. It is organized into systems, each containing a treble (T), alto (A), and bass (B) staff. The key signature is one flat (B-flat), and the time signature is 4/4. The piece begins with an 'Intro' section featuring a repeating eighth-note pattern in the bass staff with fret numbers 8, 9, 7, 7, 7, 7, 7, 7, and a corresponding E^{b5} E⁵ chord sequence in the treble. This is followed by a 'Fine' section. The main body of the piece is divided into sections A and B. Section A starts at measure 5 and includes chords E⁵, A⁵, H⁵, A⁵, and E⁵. Section B starts at measure 17 and includes chords E⁵, A⁵, C^{#5}, H⁵, E⁵, A⁵, and H⁵. The tablature uses various techniques such as power chords (indicated by double bar lines), slides (indicated by a line with an arrow), and bends (indicated by a line with a 'b' and a number). The piece concludes with a final chord in measure 24.

JEEUS ON KINGI

INTRO

FINE

5 A

9

13

17 B

21

25

The musical score is written for a single staff in 4/4 time. It begins with an 'INTRO' section consisting of two measures of eighth notes (G4, A4, B4, C5) followed by two measures of rests. The first section, labeled 'A', starts at measure 5 and consists of two measures of eighth notes (G4, A4, B4, C5) followed by two measures of rests. The second section, labeled 'B', starts at measure 17 and consists of two measures of eighth notes (G4, A4, B4, C5) followed by two measures of rests. The score concludes with a 'FINE' section at measure 25, which consists of two measures of rests followed by a double bar line.

MINNE
TIE VIE

HARD ROCK

1970-luvun puolestavälistä 1980-luvun alkuaan rockin kenttää hallitsi hard rock. Hard rockille oli ominaista käyttää perinteisten rock-kaavojen soittamista arkaisempaa raskaammalla tyylillä. 80-luvulle tultaessa rock muuttui suureleisemmäksi, johon kuului myös näyttävä pukeutumistyyli.

AVAINHYTYEET
& ARTISTIT
Guns N' Roses
Rainbow
Twisted Sisters

INTRO SÄKEISTÖ

Palavan pensaun minulle näytti
kun pyysin kertomaan tien
Aukaisi menen ja lupauksen tähti
hän sahoi: perille vien

KERTO

Minne tie vie sinne mennä tahdon
olen matkalla mielin levollisin
Minne tie vie sinne mennä tahdon
etsin Mehtarin jäljet taas jostakin

VÄLISOITTO/SOLO SÄKEISTÖ

Mikä on määrä, matkani reitti
mikä on hohtava maa
Mikä on este, kahle ja seitti
miksi en menneeksi saa?

KERTO

VÄLISOITTO/SOLO SÄKEISTÖ

Kyselin tiestä viimeisen kerran
taas saman vastauksen sain:
tietä on käyty, jäljet on Herran
tarvitsee seurata vain

KERTO

VÄLISOITTO/SOLO

TOINEN
TOISIAMME
SIUNATEN

Elektroninen Musiikki

Elektroninen musiikki on hyvin yleistä nykypäivänä. Elektroninen musiikki, jonka yksi määritelmä on musiikkia, joka kuulostaa elektroniselta, ei akustiselta. Kuuluvat soittimet on tehty eri elektronisilla laitteilla, kuten tietokoneella. Monissa tilanteissa päälle soitetaan, varsinkin live-tilanteissa, normaaleja bändisoittimia. Elektroninen musiikki oli tällaisenaan kauan ennen kuin se saavutettiin jo 1900-luvun alusta, mutta tavoitteeseen päästiin vasta elektronisten laitteiden, pääasiassa 1960-luvulla, syntetisaattorin yleistyessä.

AVAINHYTYEET
& ARTISTIT
Depenche Mode
Kraftwerk
Donkey Boy

INTRO SÄKEISTÖ

Nyt sykeilyynsä synkät pilvet sulkevat.
Hukumme kysymyksiin pimeyden,
jos yhtä matkaa emme käy, yön kulkijat,
vain toinen toisiamme siunaten.

VÄLISOTTO

SÄKEISTÖ

Tie poikki on, ei meillä ole siipiä.
Toivonsa hukkaa lapsi nälkäinen
ellemme murra yhteisestä leivästä
vain toinen toisiamme siunaten

VÄLISOTTO

SÄKEISTÖ

Olkamme samaa puolta, velivelielle,
ylittäkäämme murrit rajojen.
Olkamme yhtä, luottakäämme luopaamme
vain toinen toisiamme siunaten

OUTRO

SAMA
TAIVAS,
SAMA
MAA

STADION ROCK

80-luvulla rockiin vaikutti
dance-kulttuuri ja myös
päinvastoin. Se johi monia
kestaa kekseliäisiin ja mielen-
kiintoisiin loppuhuloksiin.
80-luvulla monet puhuivat
jo rockin kuolemasta, mutta
erästä miestä nimeltään Bruce
Springsteen pidettiin rockin
pelastajana. Springsteen ja
hänen yhtyeensä E street Band
muodostivat kokoonpanon, joka
elvytti perinteistä työläisrockia
ja folk-perintöä.

AVAINHYTYEET

Bruce Springsteen
Queen
Bon Jovi
U2

INTRO INTRO II SÄKEISTÖ

samaa taivas yllä tänän maan
yllä katsun meitä kulkemaan
sama aava meri sininen
laulaa yllä metsien
samat niityt, vuoret, erämaat
joet, järvet, kulkijat ja haat
sama tuuli hiljaa humisten
laulaa yllä metsien

KERTO

Samaa vettä janoineen saa
sama lähde pulppuaa
Vesi kirkkain kaiken janoon sammuttan
Sama voima rakkauden
sytytti sulkee ikäisen
matka jatkuu matka kohti Jumalaa

VÄLISOITTO

SÄKEISTÖ

Sama retki alla aurinko
sama kaipuu sisälläni on
ilo lapsen hymy vanhuksen
sama matka yhteinen
tällä yhteen kulum jatkainen
koski lintu puu ja ihmisen
kukin hoivatoisellensa suo
yhleessä näin matka luo

KERTO

samaa vettä...

VÄLISOITTO

SÄKEISTÖ

yksi kaiken antoi omastaan
kaiken voitti rakkaudestaan
yksi meitä katsum kulkemaan
aina hänen seurassaan
Kristus kutsui rooksi johanen
leivän mursi meitä siunaten
meidät liittää puhum elämän
antaa meille tehtävän

KERTO

samaa vettä...

VÄLISOITTO

LOPETUS (pelkkä piano soittoa
alimma mahdollisen)

(kaksi ensimmäistä kiertoa
GTR ja BASS jättä soinnut
soimaan. Seuraavat kaksi
kiertoa normaalisti)

(englantilainen puolikas
pelkästään rymmut
Toinen puolikas hiljaa
nostaen ja loppaan
koko bändi FILLI)

OLET
VAPAA

GRUNGE

Grunge tyylisuuntana otti suurta jalansijaa 90-luvun rock-musiikissa. Grunge muutti musiikkikulttuuria kuten punk-liike 70-luvulla. Vahvimmin se henkilöityi Nirvana-yhtyeeseen nukkamieheen Kurt Cobainiin. Grunge ravisteli amerikkalaista rock-musiikkia ja halusi palauttaa musiikin perusasiat, jossa välttämättä teknisellä taidolla ei ole merkitystä vaan tunteella.

AVAINYHTYEET & ARTISTIT

Nirvana
Alice In Chains
Soundgarden
Pearl Jam

INTRO SÄKEISTÖ

Niinkuin linnunpoikaa joka kurkkii pesästään
meidäkin nyt tuli kutsu lentämään
Siivet saimme Jumalta, siivet sydämeen
Lentää saamme valoon, lentää vapauteen

KERTO

Irti päästä olet vapaa lähtemään
Anna suuren tuulen puhaltaa
Irti päästä olet vapaa elämään
Vapaa palvelemaan Jumalaa

SÄKEISTÖ

Siellä missä tahtoo suuri tuuli puhaltaa
yllättäen hänet joka kutsun saa
Vastarinta muuttuu köydet hiljaa katkeaa
Avoimma on taivas työhön kutsuu maa

KERTO

VALISOITTO/SOLO

SÄKEISTÖ

Kotimme on tuuli emme pesää tehdä voi
Kaikki olkoon Hänen joka meidät loi.
Rikas olen silloin kun toin paljon lahjoittana
Nisunjuvakaan ei pelkää kuolemaa

KERTO

VALISOITTO/SOLO

LUOTETTAVA

EMO

Emotional rock on eräs hyly perinteisestä rock-musiikista. Se muodostui 90-luvun puolivälissä hardcore-punkin vastapainona keräten siitä kuitenkin tiettyjä rippeitä koken lauluissa käytettäviä huuholelementtejä. Yleistä emo-rockissa on harmoniset, syvät ja melodiset kitarat sekä kahoisat lyriikat.

AVAINYHTYEET
& -ARTISTIT
30 Seconds to Mars
Sunny Day Real Estate
AFI
The Used

INTRO SÄKEISTÖ

Minä tahloisin levittää nämä siivet
Kohottaa joka repaleen
Hajottaa pois sankat synkät pilvet
Vaihtaa tahrat vapauteen
Mutta kahlehdittu oon niin kuin muutkin
Näihin tomuihin siteisiin
Siksi odotan, luotan milloin tautin
Sinä näät näihin kipeisiin

KERTO

Eikä mun tarvitse ymmärtää
kun mä sinut tunkea saan
Lublen on määränpää enemmän kuin aavishankaan
Uskon mut sinne vie luotettava tie
eikä mun tarvitse ymmärtää

SÄKEISTÖ

Minä uskon rakkauteen, joka suoraan kohi käy
Suorin katsein läheshyi joka näyttää totuuden
Sielläkin missä sitä ei oikein tahlois hyväksyy
Ja sen tullen jonka saat sinä yksin eläväksi puhalttaa
Siksi odotan, luotan saan sylityksin tunteissessas uskaltaa

KERTO

KERTO

ON MEILLÄ
UNELMA

INTRO

SÄKEISTÖ

Me emme hetkeä tiedä, mutta arkoina
me tässä voitonpäivää odotamme.
Ei uskonpuunnam aihonvärin talia
tuomita silloin enää toistamme.

KERTO

On meillä unelma, yhteinen unelma
ja tämä toivo vielä tälläkällä.
On meillä unelma, yhteinen unelma:
lopulta saamme kaiken tasata

SÄKEISTÖ

Oriien lapset ja jälkeläiset herrojen
saapuvat silkein samaan pöytään syömään
Ja jälkeen maailma yksi on ja yhteinen,
ei kukaan veljeänsä nouse hyömään

KERTO

SÄKEISTÖ

Ja manto maa vihdoin rirvoitavan sateen saa,
kun koittaa aika, josta haaveilemme
Viheriö vuoret, laaksot kukkaan puhkeaa.
Ja riemu täyttää meiklat, pelkää emme.

KERTO

KÄLISOITTO

SÄKEISTÖ

Yön jälkeen kerran me aamun silmät avaamme,
Kuulemme vapauden kellon soiton.
Silloin me veisaamme: Halleluja Herralle.
Pimeydestä hän on saanut voiton.

KERTO

METAL

Metallimusiikki on rock-musiikin
tyylisuunta. Siihen kuuluu raskas
rytmi, särökitarat ja korkea desibelin
äänitaso. Esiintyminen voi jossain
tapauksissa olla teatraalista. Sen
alkuajat ovat 1960-luvun lopulla.
Muun muassa Jimi Hendrixin kappale
"Purple Haze" on yksi metallimusiikin
alkuvuoraneuvista voimista, mutta yleisesti
ajatellaan Black Sabbath-yhtyeen
olevan metallimusiikin uranuurtaja.

AVAINYHTYEET
& ARTISTIT

Black Sabbath
Led Zeppelin
Messuggah
In Flames